

Vaduguns

Trešdiena ● 2010. gada 1. decembris ● Nr. 93 (8191)

CENA abonentiem 33 s
tirdzniecībā 38 s

Valsts karogs 13.

Īszinās

Laba ziņa:

Aicina pie prezidenta

Turpinot Rīgas pilī iedibināto tradīciju, Valsts prezidents Valdis Zatlers un Lilita Zatleres kundze pirmdien, 6. decembrī, aicinājuši 24 ģimenes no Latvijas pilsētām un novadiem iedegt Rīgas pils Ziemassvētku eglī. Ielūgto ģimēnu vidū ir vecāki, kuri audzina no trim līdz deviņiem bērniem. Piedalīties svinīgajā pasākumā aicināta arī Raciborsku ģimene no Balvu novada Bērzpils pagasta.

Slikta ziņa:

Nevar iedarbināt tehniku

Uzņākušais sals pamatīgas problēmas sagādājis laukos dzīvojošajiem: daudzi nevar iedarbināt tehniku un vieglās automašīnas, līdz ar to apstājas ikdienas darbi. Krišjānos dzīvojošie zemnieki atzīst, ka vairīgi ir degviela, ko viņi iegādājušies uzpildes stacijā un kas nav atbilstoša ziemas apstākļiem. Arī citi masu mediji ziņo par līdzīgu problēmu, atzīstot, ka ziemā soda tos, kuri iegādājas nekvalitatīvu vai *pa kreisi* pirktu degvielu.

Interesanta ziņa:

Vērtīgs ceļojums

Nesen Latgales reģionālā atbalsta centra "Rasas pērles" direktore Ilze Andža saņēma vēstuli no ASV fonda "Bērni Pirmajā vietā" dibinātāja un prezidenta Džeja Luisa Sorensena, kurā viņš uzsver, ka ciemošanās Rugājos bijis vērtīgākais pasākums viņa Eiropas ceļojuma laikā. ASV ciemiņš Rugājos ciemojās novembrī, kad no LR prezidenta saņēma Atzinības krustu par nopelnību Latvijas labā. ASV fonds "Bērni Pirmajā vietā" bija viens no lielākajiem ziedotājiem "Rasas pērlu" būvniecībā.

Nepalaid garām:

Sacentīsies volejbolisti

4. decembrī pulksten 14 Balvu pamatskolas sporta zālē notiks kārtējā Latvijas 1. ligas čempionāta volejbola spēle starp volejbolu klubiem "Balvi" un "Kuldīga". Balvieši šobrid ieņem 5. vietu vienpadsmīt komandu konkurencē.

- Sniegs un sals Balvu ielās**
Ko darīt, ja gadās trauma

- Skolēni mācās noderīgus jaunumus**
Briežuciema skolai Sorosa fonda atbalsts

Priekā pilnām acīm. Gaidot lielās eglēs iedegšanos Balvu Kultūras un atpūtas centra laukumā, gan bērni, gan pieaugušie jutās dzīļi savīlēti. Skanēja mūzika, un neizpalika arī kopīgs deju vilcieniņš.

Balvu eglei - zili balta rota

Reizē ar Rīgas galvenās eglēs iedegšanu, pirmajā Adventes svētdienā centrālā egle iemirdzējās arī Balvos. Zili balta, ar spožu galotni augšpusē, skaista un cēla, aicinot pienākt tai tuvāk gan mazos, gan lielos garāmgājējus.

Šogad Balvu novads lielo eglī centrālajā laukumā greznojis pa visam agri – novembra nogalē. Atbildīgo darbu - nolūkot, pārvest un uzstādīt eglī - kā allaž uzņēmās uzņēmuma "San-Tex" darbinieki. Pilsētas galvenā apzajumošanas meistare Velta Pulkstene atklāj, ka egle atrasta Sitas mežos. Tās izvēle galvenais princips tāds, ka meklē

skaistuli, ko jaudā pārvest ar diņām tehnikas vieniņām. Pēc tam vīri to kārtīgi nostiprina un tad sāk vispatīkamāko, taču ne vieglu darbu – izrotāšanu.

Šogad lielajai eglei jauna svētku rota. Ideja ietērpt to zili baltu spuldzīšu guntiņās pieder būvvaldes vadītājai Žanetei Mārtužai. Zilā, kā zināms, ir cerību krāsa, piesātināta un bagātīga – lai tā mirdz pār visiem ļaudim, piepildot viņu sapņus. Žanetei atzīst, ka tiro krāsu toni tomēr ir krāšnāki, un uz to fona skaisti izceļas viss Kultūras un atpūtas centra laukums ar glīti izgreznotajām nama kolonnām. Izgreznot 10 metrus augsto eglī gan nebija viegli. "San-tex" vīri un

sievās strādāja visu sestdienu, kārtojot eglē spuldzīšu virtenes. Vairāk nekā mēnesi zālājā skaistule mirdzēs zilo uguntiņu spuldzites 800 metru garumā un 400 metros gaišās lampīņas.

Egli iedzedzināja pirmajā Adventē. Vislielākais prieks un sajūsma par to, protams, bērniem. Pieaugušo domas, vai svētku eglei pilsetas laukumā bija jāiemirdzas tik ātri, gan atšķiras. Pensijs gadu cilvēki sprīž, ka labāk to bija darīt decembrī - Ziemassvētku nedeļā. Arī Velta Pulkstene nedaudz bažījas, vai nenoplaks svētku prieks, jo egle taču mirdzēs ilgi - līdz pat pareizticīgo svētkiem. Taču gados jaunāki cilvēki ir vienisprāt: lai egle

mirdz un grezno pilsētu, uzlabojot omu. Arī novada domes priekšsēdētājs Jānis Trupovnieks vēlēja visiem izjust prieku un milestību, dzivojot laimigu cerību nojausmā.

Svētku egles iemirdzēsies arī pārējos mūspuses novados. Rugāju novadā egle iemirdzēsies 10. decembrī pie jauniešu interešu – iniciatīvu centra, savukārt Viļakā šajā pašā datumā eglī iedegs pie Viļakas novada domes ēkas. Baltinavas novadā eglī pie novada ēkas atklās 19. decembrī, iedzīvotājus te priecēs arī muzikāli priekšnesumi.

M.Sprudzāne

Tilžas bērnudārza bērni darina Adventes vainagus un gaida Ziemassvētkus.

10. lpp.

Adventa ieskaņas koncertā skolēnu sniegums dāvā prieku un siltas emocijas.

8. lpp.

Piestājiens

Neierasti, ka šajās dienās sals kniebī degunā, ka intensīvi jākurina plītis un krāsnis, ka jāpārvietojas pa滑denām ielām, ietvēm, lauku ceļiem. Un tomēr tā ir dzīves iestenība, ar ko jāsadrīvo. Tāpat kā ar valdības pieņemtajiem lēmumiem. Varam teikt, ka dažbrīd tie ir nelogiski, bet ietekmēt nespējam. Cits uzskatis, ka, piemēram, 8 latu lielais ģimenes valsts pabalstīs jāmaksā par katru bērnu, cits, ka tikai trūcīgo ģimeņu bērniem. Varam strīdīties, bet mainīt ne.

Paldies Dievam, ka ir lietas, ko varam ietekmēt. Un kad vēl, ja ne tagad – laikā pirms Ziemassvētkiem. Ja atlicināsim vairāk laika sev, mazāk būs iespēju satraukties par citiem, viņu domām, darbiem, viedokliem un uzskatiem. Jo, kā zinām, katrs dzīvo tikai savu dzīvi. Svarīgi, lai tā nebūtu izniekota un izmesta vējā, bet gan piepildīta ar izstarojošu sirsni, labestību, mīlestību... Protams, arī labiem darbiem. Ne vienmēr atvērīsim sirdi sabiedrībai, bet savās mājās gan vērts ienest pozitīvu miera gaisotni, ko nespēj sagraut ne aukstais laiks un滑denās celī, ne politiku un citu cilvēku attieksme. Adīsim siltas zeķes, kurināsim krāsnis, degsim sveces un sildīsim sirdis ar patikamām emocijām!

Aija Socka

Latvijā

Sals izgaismo nelegālās degvielas apmērus valstī. Uzņākušais spalgais ziemas sals paspējis sasaldēt degvielu ne vienai vien automašīnai. Degvielas tirgotāji esot pārliecināti, ka problēmas radušas tieši tiem auto-vadītājiem, kuri iepērk degvielu *no rokas*. Eksperti uzsvēruši – katrs trešais degvielas litrs valstī esot iegādāts nelegāli, par to nemaksājot ne akcīzes, ne pievienotās vērtības nodokli, tādējādi radot valstij miljoniem latu zaudējumus.

Prezidenta kanceleja atklāj tēriņus. Valsts prezidenta kanceleja šogad dažādu pasākumu rīkošanai, ārvalstu lideru uzņemšanai un saimnieciskiem izdevumiem tērejusi 113 152 latus. Valsts prezidenta kancelejas šī gada budžets ir 2 319 232 lati, publiskotā summa – 113 152 lati attiecas uz valsts prezidenta kancelejas veikajiem iepirkumiem. Atlikusi summa esot darbinieku atalgojums un prezidenta ārvalstu vizu izmaksas. Valsts prezidenta kanceleja šos tēriņus nolēma atklāt pēc žurnālista Lato Lapsas pieprasījuma, un tagad katrs interesents mājaslapā president.lv var izslīt, cik naudas dažadiem iepirkumiem atvēlēts.

Palielinās akcīzes nodokli bezalkoholiskajiem dzērieniem. Neskatoties uz dzērienu ražotāju izteik-tajiem protestiem, valdība akceptēja grozījumus likumā par akcīzes nodokli, kas paredz palielināt nodokļa likmi bezalkoholiskiem dzērieniem no 4 uz 5,2 latiem par 100 litriem. Līdz ar to akcīzes nodoklis pieauga par 30% un, pēc valdības prognozēm, budžetā nākamgad papildus nodrošinās 1 miljona latu ieņēmumus.

Var aprēķināt plānoto nodokļu izmaiņu ietekmi. Interneta vietnē www.manasfinances.lv aktualizēts nodokļu kalkulators, kas ikvienam Latvijas iedzivotājam ļauj aprēķināt, kā viņa personīgo budžetu varētu ietekmēt valdības plānotās izmaiņas nodokļos. Izstrādātais kalkulators ir pieejams bez maksas un reģistrēšanās aprēķinu veikšanai nepieciešams tikai interneta pieslēgums, kā arī informācija par saviem ieņēmumiem un išpašumiem.

Tarifi ir par augstu. LNT un TV3 draudejuši pamest bezmaksas ēteru, jo "Lattelecom" no katras kanāla par ciparu apraides nodrošināšanu prasa 650 000 latu gadā. Satiksmes ministrija esot sākusi meklēt iespēju mainīt operatoru, kas izmaksas par virszemes ciparu apraidi varētu samazināt par 64% un gadā izmaksātu 300 000 latu līdzīnē 650 000 latu vietā. To gan apgrūtina apstāklis, ka valstī ir juridiskas saistības ar "Lattelecom".

Notikums

Diskutē par latgaliešu valodu

Aizvadītajā sestdienā Rēzeknē notika latgaliešu valodas, literatūras un kultūrvēstures skolotāju asociācijas organizētā Latgales skolotāju konference "Latgales kultūras mantojuma vieta izglītības sistēmā". Tajā piedalījās arī mūsu novadu skolu pārstāvji no Baltinavas, Rugāju, Tilžas vidusskolām un Eglaines pamatskolas.

Konferences sākumā dalībniekus ar dziesmām latgaliešu valodā sveica Nau-trēnu vidusskolas ansamblis. Dziesmu "Tik skaidra volūda" dziedāja arī klātesošie skolotāji, zinātnieki, Izglītības un zinātnes ministrijas, nevalstisko organizāciju pārstāvji un visi pārejīgie interesenti. Dienas gaitā izskanēja vairāki referāti par Latgales kultūras mantojuma iekļaušanu Latvijas izglītības sistēmā un mācību saturā, kā arī notika diskusijas par latgaliešu valodas, literatūras un vēstures iekļaušanu mācību standartos un programmās. "Valoda ir dzīva, ja kāds tāja runā. Tāpēc domāsim nevis par tās saglabāšanu, bet par attīstību," uzsvēra Rēzeknes novada domes priekšsēdētājs Monvīds Švarcs. Bijusī Saeimas deputāte Anta Rugāte atzina, ka valoda mums, latgaliešiem, ir liela bagātība, tikai reizēm pietrūkst spēka to apliecināt. Viņa pie-minēja stāstu par māju, kas piederējusi diviem brāļiem, un viens no viņiem teicis: tu dari ko grībi, bet es savu galu dedzinu nost. "Lai tāva sāta bytu naskorta, lai tei pastuo arī nuokamājā godsymtā," teica A. Rugāte. Valodniece Anna Stafecka uzsvēra, ka svarīgi, lai valoda, ko māca bērniem, nebūtu attālināta no tā, ko viņi dzīrd mājās. Bieži vien izskan diskusijas

Saka paldies. Valodniece Līdija Leikuma (no kreisās) pateicās latgaliešu valodas, literatūras un kultūrvēstures skolotāju asociācijas vadītājai Veronikai Dundurei par konferences organizēšanu.

par divskāņa uo un burta ō lietošanu latgaliešu rakstu valodā. Valodniece atzina, ka var lietot arī ō, jo tas sastopams daudzās grāmatās, kas uzrakstītas latgaliešu valodā. Vēl viņa pievērsa uzmanību tam, kā šodien latgalieši runā un raksta. Piemēram, tā vietā, lai teiktu "sadzyna vušķys klāvā", dažviet sakām: "sadzyna aitys kūti".

Daugavpils Universitātes lektors Valentīns Lukaševičs vērsa uzmanību uz to, ka jābūt vienotai rakstībai, jo skolotājs nedrīkst iejet klasē un teikt: bērni, rakstiet, kā gribat. Vairāki konferences dalībnieki uzsvēra, ka skolās neviens no malas neatnāks un nemācis skolēniem latgaliešu rakstu valodu, tā jāmāca pašiem skolotājiem. Valodniece Līdija Leikuma, runājot par latgaliešu valodu, atzina, ka sabiedrībā valda stereotips: ar latgaliešu valodu samaitāšu savam bērnam dzīvi. "Voi ar tāvu tāvu volūdu var samaituot dzeivi?" viņa

vaicāja. Skolotāju konferences dalībnieki izteica vairākus aicinājumus Latgales izglītības darbiniekiem. Piemēram, izprast skolas un skolotāja lomu latgaliešu rakstu valodas un literatūras attīstībā un saglabāšanā, veicinot Latgales latviešu pašapziņas veidošanos; mācību priekšmetu stundās iepazīstināt skolēnus ar sava novada kultūras un vēstures savdabību, tā sekmējot latvisķu identitātes apziņas veidošanos.

Eglaines pamatskolas direktora vietniece, latviešu valodas un literatūras skolotāja Rasma Zuša par konferenci Rēzeknē saka: "Tā bija noderīga līdzīgi domājošu cilvēku tīkšanās un domu apmaiņa. Secinājums: ja skolās ir cilvēki, kam svarīga latgaliskā identitāte, tad latgaliešu valodas un literatūras vērtības pārņems arī jaunā paužē. Ja ģimene aizmirst, skolai jāatgādina, ka dzīvojam Latgalē."

A.Socka

Vilčakas novadā

Uz tikšanos aicina "Pegazs"

Vilčakas bibliotēkā aizvadītajā nedēļā notika literātu biedrības "Pegazs" biedru un draugu tikšanās, uz kuru viņi bija aicinājuši arī Balvu un Baltinavas novadu literātus.

"Naktis rudenī kļūst aukstas un skanošas no salstošās zemes. Ak, nebaudies no šī aukstuma - tas nes ziemas balto sniegu. Nāks ziemā, un naktis kļūs gaismas pilnas. Ak, nebaudies, ja gaismu neredzi ar acīm - šī gaisma jāierauga sevī. Un tad arī redzēsi gaismu vistumšākajā ziemas naktī. Un vislielākajā spēlējot tev nebūs auksti," atrākušos uzrunāja Vilčakas bibliotēkas direktore Vija Circāne. Vārdi atrada ceļu uz sirdīm, tās atvērās un klātesošie dzirdēja klusumā katram dzimūšus un sev vai vēl kādam uzrakstītus dzejas vārdus.

Biedrībai "Pegazs" nākamā gada februāri aprītē divi gadi. "Mēs esam trīs dibinātāji, bet biedrībā esam iesaistījuši vairākus sava novada literātus. Rīkojam tikšanās, uz tām aicinām kaimiņu novadu rakstošos cilvēkus," stāsta Antoņina Ločmele. Viņa pauž prieku, ka ir uzsklausīti novada domē un iekļauti nākamā gada budžeta plānā. Turpmāk biedrībai ir domā piesaistīt jauniešus, lai viņi raksta dzeju vai esejas par savu novadu, par savu māju. "Pateicoties literātu biedrībai, esam pazīstami visā Latgalē, mūsu radošo cilvēku darbi iekļauti dzejas almanahos. Priecājos par Ilzes Keišas, Aelitas Bukovskas, Ruttas Jermacānes dvēseles spēka dzejoļiem, esejām, Viļa Bukša dzīves filozofiju. Es smejoj, ka esmu kā vilcējs, lai citiem būtu vieglāk," stāsta "Pegaza" vadītāja A. Ločmele. Sapulces laikā ierādās it kā neapmierinātā bibliotekās lasītāja Elga Fedotova, kura caur tēlu parādīja, ka bibliotekā darbs nav no vieglajiem, un pat grāmatas klientam nebūt nav tik viegli piedāvāt. Pirmo reizi uz "Pegaza" saietu atnāca Jevgēnijs Suhovercevs, kurš arī izsakās dzejā, tikai krievu valodā. Vija Circāne klātesošos iepazīstināja ar jaunāko grāmatu apskatu, ko bibliotēka saņēmusi, izmantojot

Sveic ar ziediem. Vilčakas bibliotēkas direktore Vija Circāne sveic literātu biedrības "Pegazs" vadītāju Antoņinu Ločmeli.

piešķirtos domes līdzekļus. "Šogad iepirkām jaunās grāmatas par 1000 latiem, aicinājumam ziedot bibliotēkai grāmatas pirms vēlēšanām atsaucās arī politiskās partijas, dodot 350 latu lielu pienesumu, paldies arī individuālajiem ziedotājiem. Vineta Zeltkalnei, Aleksandram Arhipovam," saka V. Circāne.

Vilčakas "Pegaza" dzejnieki bija ieradušies uz tikšanos arī Balvos. Rutta Jeromāne pastāstīja par sevi un savu darbu, par to, ka pašai interesē daba, vēsture un svētas ir dzimtenes jūtas. "Balvos patika telpas noformējums un gaisotne. Daļu apmeklētāju nepazinu, tāpēc bija zināma distancēšanās. Kad jaunajām meitenēm jautāju, vai viņas uzrunā mani dzejoļi - atbildē bija - daži. Zinu, ka mani dzejoļi vairāk patīk vienaudzēm un līdzīga vecuma lasītājām," stāsta R. Jeromāne. Balvos bija arī Ilze Keiša, kura drosmīgi lasīja pati savas esejas.

Z.Logina

Vai mazajām lauku skolām ir nākotne?

Viedokli

Kreņķējoties var tikai sabeigt šodienu

VENERANDA MEDNE, Mežvidu pamatskolas direktore

Runājot par mazajām lauku skolām, vispirms gribu paskaidrot, ka šāds termins radies salīdzinoši nesen - lidz ar ekonomiskās situācijas paslītināšanos. Kādreiz bija vidusskolas, pamatskolas, lauku un pilsētas skolas, bet neviens neteicā 'mazā skola'. Šo terminu, kura dēļ savā ziņā esam dabūjuši cieš, mums uzspiedusi valsts ekonomika. Šogad vasarā 4-5

skolnieki aizgāja mācīties uz lielāku skolu tikai tādēļ, ka dažas skolēnu mammas un vecmammass tautā saklausīja ziņu, ka mazās skolas slēgs. Viņas nodomāja, ka šo skolu viđu noteikti būs arī Mežvidu skola, līdz ar to bērni pārgāja mācīties citur, bet mūsu skolas skolēnu skaits saruka vēl vairāk.

Priecē, ka arī Viļakas novada domes vadības viedoklis mazo skolu jautājumā ir strikts - kamēr bērni būs (šogad Mežvidos mācās 36 skolēni), skola pastāvēs. Šogad ļoti labā limenī esam izgājuši stingru akreditāciju un esam gatavi strādāt.

Mežvidu skolai ir sena vēsture - tā pastāv kopš 1920.gada. Tagadējo skolas ēku sāka būvēt 1934. gadā, un tas bija vēsturisks notikums, kurā piedalījās un pamatakmeni ielika arī valsts prezidents Kārlis Ulmanis. Viņš uzskatīja par goda lietu, ka pierobežā top skola ar trīs stāvieniem. Tolaik 2-3 paralēlās klasēs kopā mācījas 290 bērni! Kāds varbūt teiks, ka toreiz bija lielakas ģimenes. Protams, bija, bet arī tagad bērnus dzemdētu un audzinātu ar prieku, ja vien vecāki būtu pārliecīni, ka viņus būs spējīgi izskolot un aprūpēt. Skumji, bet pēdējā laikā arvien vairāk bērnu dzimst ģimenēs, kurās viņus neviens negaida.

Pašreiz skolā pamatdarbā strādā seši pedagoģi, vēl divi brauc no Žiguriem. Pēc

modeļa "Nauda sekō skolēnam" ieviešanas gandrīz visi skolotāji palika strādāt, samierinoties arī ar mazāku atalgojumu, jo nav kur aiziet, arī citur maizei būs sava garoza, bet šeit ir dzimtā vieta un mājas. Arī pati šeit jūtos kā savēja. Skolā strādāju 28 gadus, un esmu no cilvēkiem, kuri māk plānot un izdzivot arī ar mazāku atalgojumu.

Uz jautājumu, vai tādām skolām kā mūsējā, būs nākotne, pašreiz grūti atbildēt. Ja bērnu skaits samazināsies, lai cik lieli patrioti skolotāji arī nebūtu, viņiem vienkārši nebūs ko mācīt. Diemžēl dzimstība katastrofāli iet uz leju, lauki paliek tukši, tādēļ, jācer uz drizāku valsts atveselošanos. Arī bērnu vecāki ir neziņā - vieni samulst aiz neziņas par skolas nākotni un skolēnu aizsūta uz lielākām skolām, citi domā, ka lielajās skolās ir gudrāki ļaudis. Bet es gribu atgādināt, ka katrā bērna varēšana ir atkarīga no ģenētiskā fonda, vecāku un skolas darba.

Domāju, ka agri vai vēlu pienāks laiks, kad pie mums uz dzīvi iebrauks citu tautību pārstāvji. Teikšu godīgi, es gribētu, lai labāk brauc slāvu puses cilvēki, jo gan garīgi, gan vēsturiski mūsu mentalitātes vairāk vai mazāk ir tuvākas. Pienāks brīdis, kad pie mums kāds ienāks ar savām investīcijām (dibinās vidējos un mazos uzņēmumus), ievedis tehniku un sāks kaut ko ražot. Tad arī latvieši varēs atgriezties no

svešajām zemēm un sākt kaut ko darīt. Latgales cilvēks nekāro ne pēc kādām ekstrām, viņš būtu laimīgs dzīvot savā zemītē, ja tikai varētu paēdināt un apģērbt savus bērus.

Kāds jautās, kādi ir mazās skolas plusi? Tas noteikti ir cilvēciskais atbalsts - bērni ir paēdināti, aprūpēti, izguldīti internātā, viņiem iedota tīra gultas veļa. Mums ir lielāka iespēja izprast bēdu bērus un ar viņiem parunāties. Otra lieta - internātā skolēns ir izmācījies un 4 un 5 ballu vietā noplēna 5, 6 un pat 7. Tagad rīkojam labdarības pasākumu, kurā skolēni uz skolu nes dažādas lietotas un jaunas mantas - Ziemassvētku laikā notiks apdāvināšanās un kāda bērna sirsniņā būs prieks. Labā ziņa ir tā, ka bērni dalās ar to, kas viņiem ir, un arī tas ir pluss. Esmu optimiste, tādēļ uzskatu, - par nākotni nevar tālu aizdomāties, jo kreņķējoties var tikai sabeigt šodienu. Bet šodien mums ir tik daudz laba ko stāstīt!

Fakti

- Aizvadītajās brīvdienās Upītes pamatskola nosvinēja 100 gadu jubileju. Šobrīd skolā mācās 60 skolēni, ieskaitot pirmsskolas bērnu grupu. Vislielākais skolēnu skaits bija 1935./1936. mācību gadā - 126, bet vismazākais 1986./1987. mācību gadā - 40.
- Mežvidu pamatskolā 2010./2011.mācību gadā mācās 36 skolēni.

uzturošanas dārdzību. Atklātos nepieciešamība pirmajā un otrajā klasītē skolotājam strādāt ar katu bērnu individuāli, lai pilnveidotu vai iemācītu to, ko vecāki un bērnudārs nav iemācījuši. Tas nepieciešams, lai bērni jau ar 3. un 4.klasi spētu strādāt patstāvīgi. Atkristu nevajadzīgā aizotāža ap latgaliešu valodas un kultūrvēstures, krievu valodas, Bībeles mācības, ētikas, Latvijas vēstures un vēl daudz kā mācīšanu vai nemācīšanu skolās. *Gripelkā* būtu visas šādas vajadzīgo vielu un mācību priekšmetu apguves programmas, un skolēns, apguvis iemānas, varēs tās izmantot, ģimenes nākotnes plāna vai sapņa istenošanai. Mums nav jāmāca, jāgatavo vai jāorientē bērnus kļūt par prezidentiem, Saeimas deputātiem, diplomātiem, tiesnešiem vai inženieriem. Bērnam ir jārada iespēja paplašināt savu redzesloku. Dzīvē viņš pats atradīs savu nišu - par ko būt. Bet, ja ģimenei un bērnam tas nav vajadzīgs, kāpēc tas jādara par varītēm? Lielis cilvēks var būt arī vienkāršs zemnieks, celtnieks. Galvenais, lai viņš būtu iesēta cilvēcība! Bet cilvēcību var iesēt, iedestīt, ieaudzināt tikai ar milām, cilvēciskām attiecībām no mazotnes, ko mazās lauku skolas arī dara.

Un vēl kas. Skola ir vajadzīga bērniem, kuri

ir. Bet bērni ir tur, kur viņu vecākiem ir darbs un saturīga dzīvesvide. Par piemēru: ja pēc paju sabiedrības "Upīte" pašlikvidācijas tēvs un dēls Vitālijs un Aldis Ločmeļi nebūtu izveidojuši zemnieku saimniecību "Kotiņi" un Aldis, ekonomiski saimniekojot, nebūtu nodrošinājis ar darbu daudzus jauno ģimeņu tēvus, ja uzņēmējs Laimonis Šakins nebūtu devis darbu vairākām jauno ģimeņu māmiņām, ja brāļi Mežali, brāļi Šakini, Ivars Slišāns, Rita Keiša un vēl citi Upītes pusē nebūtu riskējuši kļūt par mazajiem zemniekiem un radījuši savas ģimenes nākotnes modeli, dzīvodami un orientēdamies uz Upītes pamatskolu kā savu bērnu skolu, Upītes skolas vairs nebūtu. Mazās lauku skolas nav tikai pašvaldības vai atsevišķu darboņu iegriba. Mazās lauku skolas ir reāls posms pēctecības nodrošināšanā tautas saglabāšanās procesā. Ne velti Upītes skolā šobrīd no atsevišķām dzimtām mācās jau ceturtās paaudzes pēcnācēji.

Tys ņikas, ka mes tuoli i sveši kam to likamīs,/ Mes Upīte - ar pasaule sovā latgaliskajā eseibā tīkamīs ...

Viedokļus uzķlausīja E.Gabranovs un S.Karavoičika

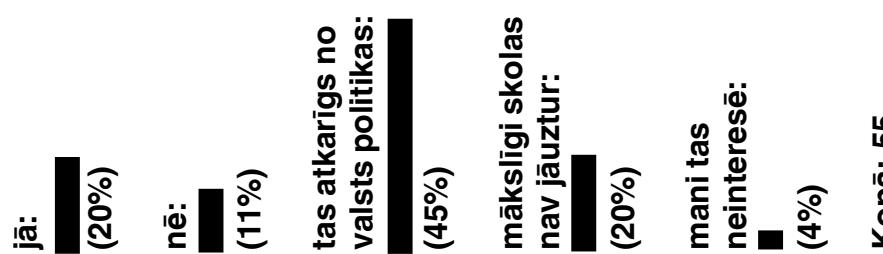
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Vai mazajām lauku skolām ir nākotne?

Kopā: 55

Visi ceļi ved uz Upīti

Sestdien Upites tautas namā svinēja Upites pamatskolas 100 gadu jubileju. Skolas direktore Svetlana Bukovska, uzrunājot klātesošos, uzsvēra, ka visi ceļi ved uz Upīti: "Ja daži tikai pārgāja pāri ceļam, lai atnāktu uz šo pasākumu, tad starp mums ir arī tādi absolventi, kuri mēroja tūkstošiem kilometru, lai šeit ierastos pat no Anglijas."

Lepojas ar skolu. Anita Ledaine no Bērzkalnes, Zita Āboliņa no Priekuļiem un Ināra Vagule no Gulbenes nešaubās, ka mazām skolām ir jāpastāv. Viņas lepojās, ka savulaik absolvēja tieši Upītes pamatskolu.

Ienes skolas karogu. Skolotājas Sandras Bukšas darināto skolas karogu prāvests Sergejs Ivanovs iesvētīja 9.novembrī. Skolai veltītajā simtgades pasākumā klātesošie karoga ienešanu sagaidīja, stāvot kājās.

Apsveic kolēgus. Rekavas vidusskolas kolektīvs ir pārliecināts, ka kolēgus Upītē raksturo, pirmkārt, skolas direktore Svetlana Bukovska, otrkārt, prasme saglabāt savas tradīcijas gan dziesmā, gan dejā, treškārt, sirsnība un ģimeniskums, kā pietrūkst lielajām skolām.

Dzied skolas himnu. Upītes pamatskolas himnas vārdus uzrakstījis Antons Slišāns, bet mūziku sacerējis kurzemnieks Uldis Fridrihsons.

Saņem Atzinības rakstu. Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs pasniedza Atzinības rakstu ilggadējai skolotājai Irēnai Keišai par apzinīgu un nesavīgu darbu izglītības jomā. I.Keiša Upītes skolā nostrādājusi 40 gadus.

Visjaunākais pagastā. Prāvests Sergejs Ivanovs, uzrunājot klātesošos, atzina, ka, neskaitot jaundzimušos, ir visjaunākais pagastā: "Man ir liels prieks būt kopā ar jums svētkos un ikdienā. Paldies par to, ka rūpējaties par bērnu dvēselēm. Paldies, ka katru mēnesi skolā notiek Svētā Mise."

Kur ir motorzāģis? Viļakas novada domes vadība un deputāti skolai uzdāvināja portatīvo datoru. Novada vadītājs Sergejs Maksimovs klātesošajiem atzina, ka skolas direktore Svetlana Bukovska izteikusi vēlmi kā dāvanu skolai saņemt datoru un motorzāģi. S.Bukovskas jautājums: "Kur ir mūsu motorzāģis?" izraisīja smaidus un aplausus.

Sveiciens no Turaidas. Aija Boženkova (no labās) dzīvo Turaidā. Viņa Upītes pamatskolu absolvēja 1980./1981. mācību gadā. "Upītē ciemojos bieži, jo šeit dzīvo mamma," Aija pastāstīja.

Ciemiņš no Anglijas. Valērijs Strupka uz pasākumu ierādās no Anglijas. "Speciāli darba devējam lūdzu brīvdienas, lai varētu pabūt kopā ar bijušajiem klassesbiedriem. Tas ir jauki!" viņš teica.

Vēl skolai ilgu mūžu! Šķilbēnu pagasta pārvaldnieks Andris Mežals ir pārliecināts, ka Upītes pamatskola pastāvēs vēl daudzus jo daudzus gadus. "Zinot skolotāju kolektīvu, nav ne mazāko šaubu, ka tā arī būs," viņš piebilda.

Uzdāvina motorzāģi. Grāmatu veikala "Litiņa" vadītāja Lilita Aleksāne skolai pasniedza Šlesera sarūpēto dāvanu – motorzāģi.

Trešdienas saruna

Novīstu kā nelaistītas puķes

Latvijas Republikas 92. dzimšanas dienas svīnībās Balvu Kultūras un atpūtas centrā pasniedza Balvu novada domes Atzinības rakstus. Par neatlaidigu un mērķtiecīgu darbu lauksaimniecības attīstībā tādu saņēma arī Bērzpils pagasta zemnieku saimniecības "Ošupe" saimnieki ILZE un VALDIS ČIVČI.

Kā ir dzīvot un saimniekot laukos, kas atrodas kilometrus desmit no pagasta centra un vienādā attālumā no lielākajām pilsētām - Balviem un Rēzeknes? Vai neuznāk pagurums, nenolaižas rokas un nesāp, kad citi dodas tālos celojumos, bet pats es iepiesiņa pie govs astes? - šādus jautājumus domāju uzdot Ilzei un Valdim, kuri mani sagaida savās mājās Golvaros ar Ilzes pašceptiem pīrādījiem un karstu tēju. Ilze ir no Madonas puses Ērgļiem, viņa vīra Valda latgaliskajām atbildēm skaisti piepluso latviski pareizās.

Cik dusmīgi jums sūji - man bail...

VALDIS: -Nebaidieties, mūsu miluļi nekož. Lielāko sauc Bembis, bet mazākā ir Džūlija.

ILZE: -Re, uz loga uzlēkuši un istabā prasās Mincīte un Pūcīte. Ielaid, Valdi, iekšā. Šodien ārā krietns sals.

Kad nodibināta zemnieku saimniecība "Ošupe"?

ILZE: -2004. gadā. Apsaimniekojam aptuveni 60 hektārus, taču pašiem savi ir tikai četrdesmit. Mums ir ganības, sētie zālāji, graudaugi.

VALDIS: -Varētu mēģināt tikt galā ar lielākām platībām, attīstīties, taču šeit tūvumā nav brīvo zemju.

Saimniecībā ir 22 govīs. Tās ir piena devējas?

ILZE: -Jā, ja neskaita jaunlopus ganāmpulka atrašanai, mums ir tieši tik daudz piena devēju, tīs, pašlaik daudzas no tām ir ciet. Vairāk nekā puse no šobrīd kūti esošajām gotiņām ir Holšteinas melnraibās un sarkanraibās govīs, no kurām var iegūt lielāku izslaukumu.

VALDIS: -Slaušana ir automatizēta, vienīgi piens jāaiznes uz dzesētāju. To pārdodam piensaimnieku kooperatīvajai sabiedribai "Linda" Rugājos. Labi, ka tagad pašu spēkiem esam saremonētuši piebraucamo ceļu līdz mājai. Lai arī aptuveni simts metri, tā bija lielākā mūsu problēma. Visa uz ceļa izgāztā grants pazuda, vedām no laukiem akmeņus un brūgējām gluži kā Rīgas ielas. Smejamies, ka tas mums ir lētākais būvmateriāls.

Kāds ir izslaukums, cik maksā par pieni?

ILZE: -Vasarā izslaučām apmēram 300 litrus dienā, un piena mašīna mūsmājās iegriezās katru dienu. Radio dzirdēju, ka nozare.lv informējusi, ka vidēji par pienu vajadzētu maksāt vidēji 18,9 santimus par kilogramu. Vajadzētu, bet diemžēl... Esam domājuši par piena iepircēju maiņu.

Un kā ar pārējo piemājas saimniecību, ar tehniku?

ILZE: -Pašpatēriņam turam vistas un rukšus, aitas gan ne. Ir piemājas dārzs, kurā izaug viss ģimenei nepieciešams.

VALDIS: -Viens traktors mums ir vectētijs - 25 gadus vecs. No Eiropas Savienības atbalstītā projekta jaunajiem zemniekiem iegādājāmies traktori, arī siena presi, rulonu ietinēju, iekrāvēju,

Foto - E. Gabranovs

Ilze un Valdis Čivči Balvu Kultūras un atpūtas centrā. Viņiem svētku pasākums ļoti paticis. Kad Ilze izslījisaukli "Karogs sarkanbaltsarkanais mājās lai sauc mājās!", acīs saskrējušas asaras, jo aizdomājusies par saviem tuviniekiem tālumā.

pļaujmašīnu. Govīm ziemai sagatavojām 220 rulonus sienā un 260 rulonus skābsienā.

Kā pāriet jūsu darba diena?

ILZE: - Bieži vien no kūts uz istabu atnāku uz ziņām televīzijā sešos vakarā vai pēc vakara slaukšanas uz filmu "UgunsGrēks". Visus darbus nepārskaitit. Man gan laikam labāk patīk ziema. Tas nekas, ka auksts, vismaz darbu ir mazāk, paliek vairāk laika sev.

VALDIS: - Es priekšroku dodu pavašām un rudenim. Darba laukos netrūkst nekad te malka jāgādā, jāgrīz, jāšķēj, jānes istabā un jākurina krāsnis. Jādarbina traktors, jābrauc uz tirumu pēc ruloniem.

Bet jādodas arī uz veikalū?

ILZE: - Uz Golvariem brauc divi auto-veikali, bet mēs labāk izvēlamies doties iepirkties uz Balviem, dažreiz arī uz Rēzekni. Paņemam līdzīgi sarakstu, kādas darišanas jānokārto, kas jānopērk, un braucam. Bet es maižīti varu uzcept arī mājās. Ai, kā tad viss smaržo. Vai izdodas? Nu, kā ir, tā ir. Mana mamma Anna smejas, ka tas nekas, ja kādreiz nesanāk, nav jau uz mūžu...

VALDIS: -Tuvākie veikali ir Tilžā un Bērzpili, apmēram desmit kilometrus no mājām.

Mašīna tācu ir?

VALDIS: -Protams! Vienai gan lūžņu virzienā jāskatās, bet otra tā nekas! Braukt var!

Kas jūs esat pēc profesijas?

ILZE: -Mācījos par adītāju, bet tagad esmu beigusi grāmatvežu kursus, jo jāved savas saimniecības grāmatvedību.

VALDIS: - Pēc profesijas esmu elektriķis, bet labi - šis zināšanas noder.

Kas palīdz, kad jādodas tālākā ceļā?

ILZE: -Nekur tālu jau nebraucam, bet mums čakli palīgi ir bērni. Meita Kristīne mācās Bērzpils vidusskolas 11. klasē. Viņai tik ļoti patīk hokejs, bija pat uz spēli Rīgā. Vasarā viņai patīk ogot, lai tās var nodot un kaut ko nopelnīt.

VALDIS: -Dēlam Linardam ir 15 gadi, viņš mācās Bērzpils vidusskolas 9. klasē. Labs palīgs man darbos, ļoti labs - vasarās pļauj, vālo. Ak, jā, viņa aprūpē esam nodevuši bullēnu. Un bērni neatteiks, ja būs jāslauc govīs.

"Vadugunij" - 60

2010.gadā aprīt 60 gadi, kopš iznāk "Vaduguns" (sākotnējais nosaukums "Balvu Taisnība"), tāpēc visa gada garumā centīsimies ielūkoties vēstures likločos, ko pārdzīvojuši mūsu senči.

1994.gads

Jaunais gads sākās ar jaunu - spēkā stājās likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli". Tas nozīmēja, ka visiem Latvijas strādājošajiem iedzīvotājiem obligātas algas nodokļu grāmatīnas un nodokļa gada kartes. Janvārī Valsts reformu ministrs M.Gailis aicināja rajona sesijā izskatīt jautājumu par Viļakas pilsētas un Susāju pagasta apvienošanu. Noteica maksu par apkuri Balvos - 35 santīmi par kvadrātmētru.

7.februārī par Balvu policijas priekšnieku iecēla Pēteri Baškeru. Ministru kabinets pieņēma pierobežas režīma noteikumus.

5.martā - "Vaduguns" dzimšanas dienā - kolektīvs saņēma ļoti daudz apsveikumu. Tiesa, sliktās domās par avizi tolaik bija Latviešu Neatkarības partijas vadītājs F.Lasis. Viņš gan neargumentēja, kādēļ laikraksts ir slikts.

Aprīlī laikraksts informēja, ka Zemkopības ministrija rosināja likvidēt Kupravas rūpnieci un to, kas vēl uzņēmumā saglabājies, pārdot izsolē (rūpniecības parāds tolaik bija 650 tūkstoši latu). 30.aprīlī notika "Mucinieku" svētki Balvos. Balvos bezdarba līmenis bija 17%

Maijā no Kubulu pagasta valdes seifa nozaga pašvaldību vēlēšanu sarakstus. "...satraukumam nav pamata. Vēlēšanas Kubuļos notiks. Nozagtie saraksti ir atjaunoti..." tolaik paskaidroja vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs A.Supe. Jāpiebilst, ka pagasta valžu seifus uzlauza arī Medņevā un Rugājos, kur nozaga naudu un dokumentus. Balvu pilsētas valde apstiprināja A.Zabolotneva i.u. "Mundrums" Balvu pirts privatizācijas projektu, kurā paredzēja pārdot par Ls 2058, 10% maksājot latos, pārējo - sertifikātos. 29.maijā pašvaldības vēlēšanās Balvos uzvarēja Nacionālie spēki, bet rajonā Kristīgie un Zemnieki.

2.jūnijā vienbalsīgi par Balvu pilsētas domes priekšsēdētāju ievēlēja Juri Annuškānu, kā rezultātā Valsts reformu ministrs Māris Gailis paziņoja, ka "...nevieni lēmums, kas pieņems pirms 9.jūnija, nav spēkā un tas ir jājanulē..." 9.jūnijā par Balvu pilsētas domes priekšsēdētāju atkārtoti ievēlēja J.Annuškānu, bet par rajona padomes priekšsēdētāju kļuva Andris Kazinovskis. 17.jūnijā apmeklētājiem un pircējiem durvis vēra pirmā privātaptieka rajonā (vadītāja S.Zilgme).

No 22. līdz 24.jūlijam Balvos notika 18.Lauku sporta spēles, kurās startēja apmēram pusotrs tūkstoši sportistu 12 sporta veidos. Laikraksts "Neatkarīgā Cīja" tolaik rakstīja, ka Balvos gājienā devās valsts prezidents G.Ulmanis. Patiesībā viņš nepiedalījās ne "Staņislava" pieminekļa atklāšanā 1993.gada 11.novembrī, ne Lauku sporta spēļu atklāšanā 1994.gada 22.jūlijā.

Augustā Balvu pilsētas dome darbu sāka jaunās telpās - dzimtsarakstu nodalas ēkā Sporta ielā 1. 15.augusta naktī nezināmas personas iekļuva Viļakas pilsētas domē un nozaga 400 latus.

2.septembri streikoja skolotāji. Viņi uzskatīja, ka valdība nav veikusi pietiekamu darbu, lai išņēmotu pasākumus krizes pārvārēšanai izglītības sistēmā.

1.oktobrī paaugstināja pensijas caurmērā par 3 latiem, bet 7.oktobrī Balvos uzstājās grupa "Prāta Vētra". Gaļas pārstrādes uzņēmums "Balga" turpināja darbu - trīs dienas nedēļā, dienā pārstrādājot ap 3 tonnām gaļas.

19.oktobrī Tautas frontes rajona nodaļa aicināja iedzīvotājus uz protesta akciju sakarā ar Abrenes aprīņķa 6 pagastu un Abrenes pilsētas pievienošanu Pleskavas apgabalam 1946.gada 19.oktobrī.

Novembrī lasītāji uzzināja, ka Balvu muitas priekšniekam Valdim Upītim piedāvāts "kukulis" - 6 līdz 7 tūkstoši dolāru. "Esmu mīsus sarunu fiksējis magnetofonā. Pašreiz prece ir konfiscēta..." lasītājiem atklāja V.Upītis.

14.decembra laikraksta "Vaduguns" numurs **pirmo reizi** tā pastāvēšanas vēsturē **iznāk krāsains**. Redakteure R.Zvejniecē lasītājiem paskaidroja, ka laikraksts tapis Rēzeknē, ofseties piedumā: "...saprotams, ka datori ir avīzes nākotne, to arī apgūsim, taču šodien daudz vairāk nozīmē lasītāju maksātspēja. Tā nu tas ir, ka mums jāskatās, kā lētāk, nevis kā ērtāk un skaistāk..." Gada nogalē "Latvijas dzelzceļš" sagādāja patīkamu pārsteigumu - pensionāri un daudzbērnu ģimenes vairākas dienas vilcienos varēja braukt par velti.

E.Gabranovs

Z.Logina

Īsumā

Sacensības novada ģeogrāfijas pārzināšanā

Novembrī Viļakas Valsts ģimnāzijā notika pirmais Viļakas novada konkurss ģeogrāfijā "Dzimtā zeme visskaistākā ir", kurā piedalījās 7. – 9. klašu skolēni un viņu ģeogrāfijas skolotāji no Kupravas, Mežvidu, Viduču, Vilakas, Rekavas, Žiguru un Upītes skolām. Pirms konkursa gan skolēni, gan skolotāji gatavoja mājasdarbus. Skolotāji gatavoja uzdevumus par novada ģeogrāfijas tēmām, bet skolēni – pagasta prezentāciju ģeogrāfiskā aspektā. Konkursa laikā komandas risināja uzdevumus par novada klimatu, augsnēs reljefu, upju sistēmu, aizsargājamajiem dabas objektiem un daudz ko citu. Kopvērtējumā par visu uzdevumu veiksmīgu izpildīšanu, sava novada kartei zīmēšanai un prezentāciju 1. vietu ieguva Viļakas Valsts ģimnāzijas zēnu komanda "3-R", otro vietu piešķirā Viduču pamatskolai, bet trešajā ierindojās Žiguru pamatskolas komanda.

Uzdāvini grāmatu

Lai dalītos pieredzē pasākumu un skolas aktivitāšu organizēšanā, novembrī uz kārtējo tikšanos pulcējās Balvu novada skolu pašpārvalžu vadītāji. Jauniešu lideri noklausījās žurnālistes Zinaidās Loginas lekciju par komunicēšanas prasmēm, pozitīvo domāšanu, mērķu izvirzīšanu un piepildīšanu. Tuvojoties Ziemassvētkiem, skolu lideri nolēma aicināt vienaudžus radīt prieku un brīnumu cilvēkiem, kuriem tas visvairāk vajadzīgs. Šim nolūkam Balvu, Rugāju un Baltinavas novadu skolu pašpārvalžu vadītāji iecerējuši skolās rikot labdarības akciju "Uzdāvini grāmatu!". Viņi lūdz iedzīvotājus ziedot grāmatas, kuras izlasītas un pašiem vairs nav vajadzīgas, jo kādam tās var lieti noderēt. Akcijas noslēgumā jaunieši dosies uz Balvu pansionātu, lai nogādātu sazedotās grāmatas sirmgalviem. Savukārt bērnu grāmatas iecerēts nogādāt Balvu slimnīcas Bērnu nodajās pacientiem. Ja arī jūs vēlaties ziedot grāmatas, zvaniet pa tālruni 29440694 vai rakstiet uz e-pasta adresi ilona.nalivaiko@balvi.lv.

Piedalās ģimnāziju konference

26.novembrī Draudzīgā Aicinājuma Cēsu valsts ģimnāzijā spraigā un interesantā gaisotnē risinājās valsts ģimnāziju reģionālā konference "Mūsdienīga un kvalitatīva izglītība sociālo zinātnu jomas priekšmetos". Kopejā plenārsēdē un grupu darbā piedalījās 15 skolēni un skolotāji no 23 valsts ģimnāzijām. Viņu vidū bija arī 5 Balvu Valsts ģimnāzijas sociālo zinību skolotāji un 2 skolēni. Ģeogrāfijas skolotāja Valentina Pužule bija sagatavojuši referātu par tēmu "Zinātniski pētniecisko darbu organizēšana ģeogrāfijas mācību kursā". Savukārt vēstures skolotāja Irēna Šaicāne informēja par savu jaunāko pētījumu "LVA dokumenti – vēstures liecības par balveniešiem 1949. gada 25. marta deportācijā". Diskusijas par mūsdieni izglītības kvalitāti pedagoģi turpināja, strādājot darba grupās. Noslēgumā visi konferences dalībnieki saņēma apliecinājumus par dalību tajā, grāmatu "Atmodas laika skola" un darba burtnīcu "Brīnumainā Eiropa".

Nepalaid garām

Mācies rakstīt projektus

18. decembrī no plkst. 12.00 līdz 18.00 biedrība "Raibais kaķis" Balvu Jauniešu iniciatīvu centrā rīkos projektu rakstīšanas semināru, kura laikā uzsvars tiks likts uz ideju radīšanu. Labākās idejas iekļaus inicitīvu projektā, ko līdz 1. februārim izstrādās paši jaunieši. Lai piedalītos seminārā, jāpiesakās pa e-pastu sergejs193@gmail.com .

Piedalies on – line matemātikas olimpiādē

Ceturtdien, 2.decembrī, Rīgas Tehniskā universitāte organizē matemātikas on – line olimpiādi Latvijas vidusskolēniem, kuras laikā ikviens vidusskolēns varēs salīdzināt savas zināšanas matemātikā ar RTU studentu zināšanām, jo paralēli šos uzdevumus risinās arī studenti. Olimpiādes 1. vietas ieguvējs balvā saņems portatīvo datoru. Tiks pasniegti arī atzīmības raksti un medaļas.

Uzdevumus publiskos 2. decembrī plkst. 9.30 RTU Studentu parlamenta mājas lapā www.rtusp.lv. To veikšanai atvēlēs 3 stundas, bet 10 papildu minūtes būs paredzētas uzdevumu elektroniskai iestūšanai.

Saruna

Ja interesē, tad arī padodas

Ar Tilžas vidusskolas 12. klases skolnieci LIĀNU ALEKSANDROVU iepazināmies "Vaduguns" "Jauno žurnālistu skolā", kuras darbā jaunieši iesaistījusies kopš pērnā mācību gada. Rakstot intervijas, reportāzas un notikumu aprakstus jauniešu lapai, pieauga arī viņas vēlme savu dzīvi saistīt ar šo grūto, bet interesanto profesiju.

Kāpēc nolēmi iesaistīties "Jauno žurnālistu skolas" darbā?

-Mācoties 11.klasē, sāku domāt par profesijas izvēli. Sākumā gribēju izvēlēties medicīnu, taču klases audzinātāja, skolotāja Aina Rakstiņa, ieteica pamēģināt kaut ko, kas saistīts ar cilvēkiem un komunikēšanu, piemeram, žurnālistiku. Pārrunāju to ar mamma, un viņa ieteica iesaistīties "Vaduguns" "Jauno žurnālistu skolā". Sākumā baidījos, bet vēlāk tomēr sadūšojos un pieteicos.

Iepatikās?

-Jā, ļoti! Brīvajā laikā daudz par to domāju. Visu laiku galvā pārdomāju idejas, kā labāk izveidot vienu vai otru materiālu.

Kas žurnālista darbā Tev patīk vislabāk un kas sagādā grūtības?

-Visgrūtāk ir sastādīt tekstu tā, lai vārdi neatkarītos un lasītājiem būtu interesanti to lasīt. Man patīk veidot reportāzas ar fotogrāfijām un pierakstiem pie tām. Labprāt rakstu arī intervijas.

Vai intervēt cilvēkus šķiet viegli?

-Ja ir sagatavoti noteikti jautājumi, tas nav grūti. Vienkārši uzdot jautājumus un klausies atbildes. Daudz grūtāk ir nodibināt kontaktu ar intervējamo, lai viņam būtu patīkami ar tevi sarunāties, lai viņš nespringtu, lai atraisītos.

Kā to panāc?

-Pašam jābūt laipnam un smaidīgam. Cilvēkā nedrīkst iedvest bailes ar savu stingro nostāju. Jābūt vienkāršam, lai intervējamais nejustos zemākā limenī par tevi.

Vai ir gadījies, kad kāds atsaka interviju?

-Jā. Tas nav bieži, jo pārsvarā intervēju jauniešus, bet viņi ir atvērti un atsaucīgi. Jauniešiem patīk sevi parādīt.

Vai atceries savu pirmo interviju?

-Jā. Intervēju draugus par to, kā viņi pavadīja brīvdienas. Pirmajās intervijās centos uzrunāt tieši draugus, lai mazliet aprastu ar šo procesu. Pēc tam pievērsos mazāk pazīstamiem cilvēkiem.

Žurnālistu skolas vadītāja atzinīgi vērtē tavus rakstus. Par ko līdz šim es ierakstīju?

-Iepriekšējā gada Valentīndienas tēmai veltītajai jauniešu lapai intervēju klasses biedreni un viņas puisi par to, kā un kur viņi iepazīnās, par viņu attiecībām. Vēl rakstīju par skolas pārgājienu, kurā visi skolēni devās pārērbusies dažādos tērpos. Esmu rakstījusi arī aptaujas, atspoguļojusi notikumus, piemēram, vidusskolēnu iesvētības manā skolā.

Kādi mācību priekšmeti Tev patīk un padodas?

-Patīk bioloģija, tāpēc sākumā vēlējos kļūt par ārsti. Vēl padodas valodas – krievu, angļu. Mamma ir ukrainiete, tādēļ viņa man daudz palīdzējusi krievu valodas apguvē.

Foto - no personīgā arhīva

Liāna Aleksandrova. Tilžas vidusskolā Liānu pazīst gan kā skolas sienas avizes rakstu autori, gan vokālā ansambļa "Vērmelīte" un kora dalībnieci. Jau otro gadu arī laikraksta "Vaduguns" "Vārds jauniešiem" lapas lasītājiem dota iespēja iepazīt spējīgās skolnieces darbus.

Droši vien bieži ciemojies Ukrainā pie radiem?

-Jā. Vismaz reizi vasarā tur paciemojamies. Dažreiz aizbraucam pat divas reizes. Ukrainā dzīvo mana vecmāmiņa, arī māsīcas. Tas ir neliels ciems Karpatu kalnos, kas ir tikai nedaudz mazāks par Balviem.

Ko dari, aizbraukusi ciemos?

-Peldos termālajos ūdeņos, kāpjū kalnos. Mums, latviešiem, tas šķiet tik grūti, kamēr vietējie uzskāpī un pat nenogurst.

Šogad mācies pēdējā vidusskolas klasē un pavisam drīz būs jāpiņem lēmums - kurā augstskolā studēt. Varbūt esi jau izlēmusi?

-Rīgas Stradiņa universitātē ir iespēja mācīties žurnālistiku un sabiedriskās attiecības. Janvāri šajā augstskolā sāksies kursi studēt gribētājiem. Jau nosūtīju savu pieteikumu un droši vien pirms Ziemassvētkiem uzzināšu, vai esmu uzņemta. Sekmīgos kursu beidzējus automātiski ieskaita studentu rindās.

Ja viss izdosies, sapnis piepildīties, un kļūsi par žurnālisti. Par kādām tēmām gribētu rakstīt? Kādu redzi savu nākotni žurnālistikā?

-Pagaidām nezinu. Konkrētā zināšu, kad iestāšos augstskolā, jo pirmais gads būs veltīts vispārējiem priekšmetiem, bet otrajā studiju gadā izvēlēšos specialitāti. Gribētos strādāt ar cilvēkiem, nevis sēdēt noslēgtā telpā. Man ļoti tuva ir mūzika, arī dejas. Labprāt rakstītu par kultūru.

Ko vecāki saka par tavi profesijas izvēli? Pirms kāda laika gribēji kļūt par ārsti!

-Protams, izvēloties medicīnu, es būtu nodrošināta līdz mūža galam. Tomēr mamma saprot, ka šī profesija nav man piemērota. Viņa vienmēr uzskatījusi, ka cilvēkam jādara tas, kas viņam patīk, un bieži piemin situācijas, kad, izvēloties netikamu profesiju, nekas labs nav sanācis. Viņa uzskata, ka man jāmācās tas, kas interesē, un, ja interesē, tad arī padosis.

Kas vēl Tevi interesē bez žurnālistikas?

-Aizraujos ar mūziku. Jau kopš astoņu gadu vecuma dziedu skolas vokālajā ansambļi "Varbūt", arī korī. Dziedāšana man kļuvusi par dzīvesveidu. Esmu beigusi arī Balvu Mūzikas skolu. Astoņus gadus mācījos klavierspēli. Tā ir mana sirdslieta. Arī tagad bieži vien mājās apsežos pie klavierēm un uzspēlēju sev tikamus skaņdarbus.

Varbūt vajadzēja izvēlēties mūzikas profesiju?

-Nē. Mūzika būs mans hobījs. Klūt par mūziķi ir sarežģīti, jo, ja gribi kaut ko sasniegt šajā jomā, ļoti daudz jāvingrinās. Nekad nepiekritīšu uzskatām, ka dziedāšana – tas nav nopietni. Dziedāšana korī un ansambļi nav izklaide, bet smags darbs.

Tādā gadījumā - kā izklaidejies?

-Vasarā patīk pavadīt laiku kopā ar draugiem, izbraukt piknikā, cept šašlikus. Dažreiz aizbraucam uz kādu populāras grupas koncertu. Nesen Rīgā noskatījos valsts svētkiem veltīto pasākumu "Staro Rīga". Tas bija ļoti skaisti. Kādreiz aizeju uz ballītēm. Patīk dejot un atrasties sabiedrībā. Mājās nevaru nosēdēt, man noteikti visur jāpiedalās.

Kādas savas rakstura īpašības uzskati par labākajām un no kurām vēlētos atbrīvoties?

-Patīk, ka esmu sabiedriska. Labprāt palīdz cilvēkiem, arī svešiem. Piemēram, drēbes, no kurām esmu izaugusi, atdodu bērniem, kuriem nav tā paveicies, kā man. Palidzība cilvēkiem sniedz iekšēju gandarijumu. Savukārt nepatīk, ka esmu nepacietīga. Gadās, ka darbu sasteidzu, līdz ar to rodas kļūdas. Taču piestrādāju pie savām sliktajam īpašībām, sevišķi mācību jomā. Kad esmu padarījusi to, kas skolā uzdots, cenošos apgūt vēl kādas papildus zināšanas.

Tad jau esī loti pašdisciplinēta?

-Man nepatīk par sevi atstāt sliktu iespāidu. Dažreiz, protams, gribas paslinkot, bet piespiežu sevi, jo - kas jāpadara, tas jāpadara!

Laikraksts "Vaduguns" sadarbībā ar SIA "Senda Dz" reizi mēnesī lasītājiem piedāvā dažādas receptes – vienkāršas un sarežģitas. Šī uzdevuma iestenošanu sarežģī būtisks nosacījums. Proti, produktu iegādei, kas nepieciešami maltītes pagatavošanai, drīkst tērēt ne vairāk kā piecus latus.

Patīk gatavot un garšīgi paēst

Balvenietes Ilona, Evita un Laura KEIŠAS ir trīs darības vienas ģimenes locekles, kurām ikdienā patīk saimnieket virtuvē. Virtuvē gan ir pamaza, taču mājīga un pietiekama, lai tur pagatavotu gardas lietas. Kura pirmā pārnāk, tā ari kuras pie maltīšu gatavošanas. Un gatavo viņas to, kas pašām visvairāk iet pie sirds. Gan mammal, gan meitenēm visvairāk patīk saldākas ēdamlietas, ne velti viņas sevi raksturo kā izteiktas saldummiļas.

Rosinājumam iesaistīties "Vaduguns" receptes gatavošanā Ilona un Laura atsaucās bez garas domāšanas. Tā kā tuvojas Ziemassvētku laiks, viņas bija izdomājušas garšīgu, ātri pagatavojamu svētdienīgas noskaņas ēdienu: augļu lavašu. Tas būs īsti vietā, ja atnāk ari draugi vai kāds negaidīts ciemiņš. Ēdienu gatavošana, apcepšanu ieskaitot, aizņems tikai minūtes piecpadsmit.

1.

Sagriež augļus. Pirmais darbs ir nomizot augļus un sagriezt tos kubīcīnos. Ilona izmantoja veikalā pirktais ābolus, jo šogad pašu ābeles neražoja. Viņa iesaka lavašā nelikt apelsinus, jo tie piedod rūgtuma garšu.

2.

Sajauc visu kopā. Gan ābolus, gan pārējās sastāvdaļas sacerētā blodā, pārkaisa ar cukuru, piparkūku miklai domāto garšvielu (apmēram ēdamkaroti) un rūpīgi samaisa.

3.

Karsē pannā. Pannā izkausē karoti sviesta un no blodas izber augļus. Masu, jaucot ar koka karoti, karsē piecas minūtes.

Garšo pašām un ciemiņiem. Lai radītu īstu Ziemassvētku noskaņu, Ilona iegādājās ari upeņu un sarkano vīnogu sulu, kas lietojama karsta. Bezalkoholisko sulu ielēja katlinā un uzkarēja. Gan augļi lavašā, gan sula virtuvē jauki smaržoja, radot svētku noskaņu.

LAI PAGATAVOTU AUGĻUS LAVAŠĀ, VAJADZĒS:

- 2 lielus ābulus,
- 3 banānus,
- 2 saujas iepriekš izmērcētu roziņu,
- palielu sauju sasmalcinātu zemesiekstu,
- piparkūku garšvielas,
- lavaša plātni,
- pāris ēdamkarotes cukura,
- piena našķi,
- sviestu cepšanai.

4.

Kārto uz lavaša. Apcepto augļu masu rūpīgi izkārto uz izklātā lavaša vienā tā pusē un vienmērīgi izlīdzina.

5.

Sarullē garā tūtē. Lavašu aizloka abos tā galos un uzmanīgi sarullē, izveidojot tādu kā tūti.

6.

Sagriež porcijās. Nēm asu nazi un sagriež porciju gabalus. Porcijas liek ar sviestu sakarsētā pannā un apcep no abām pusēm brūnganas.

7.

Kārto pasniegšanai. Ilona apbrūninātos gabalus izkārto ar apelsīniem rotātā šķīvī. Augļus lavašā vēl pārlej ar saldo piena našķi (var lietot ari medu), un var cienāties.

Dievkalpojumi

ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Balvos - 5.decembrī 8.00 un 11.00; 8.decembrī - Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās ieņemšanas svētkos - 7.00, 11.00 un 18.00; 12.decembrī 8.00 un 11.00; 19.decembrī 8.00 un 11.00; 24.decembrī - Ziemassvētku vigilijā - 7.00 un 20.00 (svinīgs vigilijas dievkalpojums); 25.decembrī - Kristus Dzimšanas svētkos - 0.00, 8.00 un 11.00; 26.decembrī - Otrajos Ziemassvētkos, Svētās ģimenes svētkos - 8.00 un 11.00; 27.decembrī - apstuļa un evaņģēlista Jāņa svētkos - 7.00; 31.decembrī 18.00 (gada noslēguma un pateicības dievkalpojums).

Pansionātā - 5.decembrī 14.00; 25.decembrī 10.00; 26.decembrī 14.00.

Sprogās - 19.decembrī 14.00; 21.decembrī 14.00.

Vīksnā - 12.decembrī 14.00; 25.decembrī 12.00.

Tilžā - 3.decembrī 7.30; 5.decembrī 10.00 (adorācija), 12.00 (ar procesiju); 8.decembrī - Dievmātes Bezvainīgās ieņemšanas svētkos - 12.00; 12.decembrī 12.00; 19.decembrī 12.00; 24.decembrī 18.00 (Ziemassvētku gaidīšanas dievkalpojums); 25.decembrī - Ziemassvētkos - 8.00; 26.decembrī - Svētās ģimenes dienā - 12.00; 31.decembrī 18.00 (pateicības dievkalpojums); 1.janvāri 12.00; 2.janvāri 10.00 (adorācija), 12.00 (ar procesiju).

Vectilžā - 3.decembrī 8.30.

Rugājos - 5.decembrī 15.00; 12.decembrī 15.00; 19.decembrī 15.00; 25.decembrī - Ziemassvētkos - 12.00; 26.decembrī - Svētās ģimenes dienā - 15.00; 1.janvāri 15.00; 2.janvāri 15.00.

Bēržos - 5.decembrī - Adventa II svētdienā - 10.00; 8.decembrī - Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās ieņemšanas svētkos - 10.00 (nedrikst strādāt smagus darbus); 12.decembrī - Adventa III svētdienā - 10.00; 19.decembrī - Adventa IV svētdienā - 10.00; 24.decembrī Kristus Dzimšanas svētku vigilijā - 18.00 (šajā dienā jāievēro gavēni un atturība no gaļas ēdienu līdz vigila svētajai Misei); 25.decembrī - Kristus Dzimšanas svētkos - 10.00; 26.decembrī - Svētās ģimenes svētkos - 10.00; 27.decembrī - svētā apstuļa un evaņģēlista Jāņa svētkos - 10.00 (svēta sauso vīnu un sulas); 28.decembrī - svēto nevainīgo bērniņu, mocekļu svētkos - 10.00; 31.decembrī - Vecā gada noslēgumā - 20.00 (pirms svētās Mises 19.10 Vissvētākā Sakramenta uzstādišana un adorācija).

Augustovā - 5.decembrī - Adventa II svētdienā - 12.00; 8.decembrī - Vissvētākās Jaunavas Marijas bezvainīgās ieņemšanas svētkos - 12.00 (nedrikst strādāt smagus darbus); 12.decembrī - Adventa III svētdienā - 12.00; 19.decembrī - Adventa IV svētdienā - 12.00; 24.decembrī - Kristus Dzimšanas svētku vigilijā - 19.00 (šajā dienā jāievēro gavēni un atturība no gaļas ēdienu līdz vigilijas svētajai Misei); 26.decembrī - Svētās ģimenes svētkos - 12.00.

Krišjāņos - 5.decembrī - Adventa II svētdienā - 15.00; 8.decembrī - 15.00; 12.decembrī - Adventa III svētdienā - 15.00; 19.decembrī - Adventa IV svētdienā - 15.00; 24.decembrī 15.00; 26.decembrī 15.00.

Skujetniekos - 4.decembrī 12.00; 11.decembrī 12.00; 18.decembrī 12.00; 24.decembrī 21.00.

Baltinavā - svētdienās 11.30; darbdienās 8.00.

Šķilbēnos - svētdienās 9.00; otrdienās un ceturt Dienās 7.00; trešdienās un piektdienās 18.00.

Vilakā - svētdienās 9.00 un 11.00; darbdienās 8.00.

Kupravā - svētdienās 14.00.

Liepnā - svētdienās 12.00.

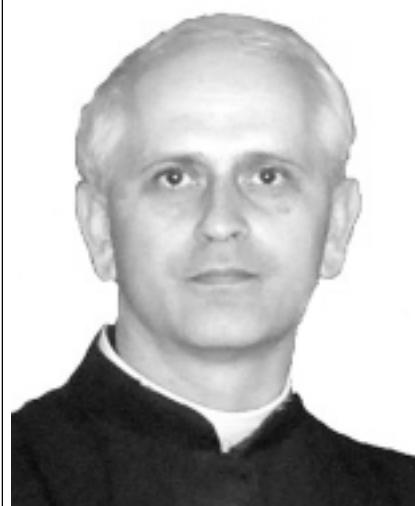
Žīguros - sestdienās 15.00.

EVĀNGĒLISKI LUTERISKAJĀS DRAUDZĒS

Balvos - 5.decembrī 10.00 (ar Dievgaldu); 12.decembri 10.00; 19.decembri 10.00 (ar Dievgaldu); 24.decembri Ziemassvētku svētvakara dievkalpojums 18.00; 25.decembri Ziemassvētku dievkalpojums 10.00 (ar Dievgaldu); 26.decembri Otra Ziemassvētku ģimēnu dievkalpojums 10.00 (ar Dievgaldu); 31.decembri Vecgada vakara dievkalpojums 18.00 (ar Dievgaldu), Jaunā gada sagaidīšanas dievkalpojums 23.30.

Vilakā - 12.decembri 12.00; 24.decembri Ziemassvētku svētvakara dievkalpojums 15.00; 31.decembri Vecgada dievkalpojums 15.00.

Tilžā - 12.decembri 16.00; 25.decembri Ziemassvētku dievkalpojums 13.00; 26.decembri Gada noslēguma dievkalpojums 13.00.

Priesteris FĒLIKSS ŠNEVELS, kalpo Kupravas Romas katoļu draudzē

Ar Dieva paligu esam uzsākuši jauno liturģisko gadu, kas sākās ar pirmo Adventa svētdienu, bet līdz Kristus dzimšanas svētkiem tādas ir četras. Skolās, kā arī daudzās citās iestādēs, tiek uzstādīti Adventa vainagi, kas atgādina par svētkiem, tāpēc aicinu vērst uzmanību uz šī laika būtību, kas ir tuvākmīlestība un žēlsirdiba. Čārlzs Dikens 1843. gadā uzrakstīja aizraujošu un sirsniгу grāmatu par to, kā skopulis Skrūdžs pārtop par sirsniгу cilvēku. Šī mazā grāmata izmainīja Anglijas seju, jo līdz tam Anglijā netika svinēti Ziemassvētki, bet karalienes Viktorijas laikā Anglija pievienojas kontinentālajai Eiropai un sāk greznot Ziemassvētku eglīti. Daudz lielākā mērā Angliju un visu pasauli pārveido grāmata grāmata - Svētie Raksti jeb Bībele. Pasaulslavenu darbu autori savu iedvesmu smēlušies Bībelē. Viņi, līdzīgi gudram saimniekam, panem no Svētajiem Rakstiem to, sagatavo un pasniedz mums lietošanai, jo mēs bieži vien esam līdzīgi maziem bērniem, kuri nespēj sagremot patiesu barību, kā to mēs lasām svētā Pāvila vēstulē Korintiešiem: "Es jums devu pienu un ne smagu barību. To jūs nevarējāt panest, ari tagad nevarat." (Kor. 3.2.) Ja mums Svētie Raksti liekas "smaga barība", tad nemsim talkā svētos, iepazīsimies ar viņu dzīvi un redzēsim, ka viņi bija tādi paši cilvēki kā mēs, bet ar neatlaidīgu vēlmi būt kopā ar Jēzu. Lai arī Čārlzs Dikens nav iecelts svēto kārtā, viņa grāmata "Ziemassvētku dziesma" ir mazs atspulgs no Labās Vests. Aicinu vecākus uzdzīvināt Ziemassvētkos grāmatu vai audio disku ar šo pasaku saviem bērniem, un pasaule kļūs labāka.

Pasākums

Aicina Adventu izmantot lietderīgi

Aizvadītajā piekt Dienā Baltinavas kultūras namā vietējie ļaudis un ciemiņi pulcējās Adventa ieskaņas koncertā.

Ar skanīgām dziesmām, kurās galvenokārt atspoguļojas mīlestības, sveču un enģeļu tēma, uzstājas Baltinavas mūzikas un mākslas skolas, vidusskolas, Kristīgās speciālās internātpamatiskolas skolēni, kā arī ciemiņi - Raudas, Palsmanes, Sveķu un Dzelzavas speciālo internātskolu audzēkņi. Kā katru gadu, kopš izveidojusies tradīcija organizēt Adventa koncertu, ari šogad uz pasākumu bija aicināts prāvests. Tā kā Baltinavas Romas katoļu prāvests Sergejs Ivanovs tobrīd atradas Polijā, koncertā klātesošos uzrunāja priesteris Rinalds Broks, kurš agrāk kalpoja Viļakas draudzē. Priesteris atzina, ka šī puse viņam ir tuva un miļa: "Braucot uz Šejieni, mani pārņem neparastas sajūtas. Tas ir tāpat kā cilvēkam, kurš atgriežas vietā, kur pavadījis bērnību. Šeit iesākās mans priestera ceļš, Viļakā bija pirmā draudze, kur sāku kalpot." Priesteris R.Broks atzina, ka tuvojies Ziemassvētki ir laiks, kad saņemam un pasniedzam dāvanas. Tomēr citreiz šajos svētkos pazūd to būtība, jo dāvana jāpasniedz Jēzum, kuram Ziemassvētkos ir dzimšanas diena. "Reiz kāds mazs zēns Adventa laikā pie sevis pārdomāja: ko gan lai dāvinu Jēzum? Baznīcā viņš redzēja Betlēmes ainu, kur attēlota Jēzus dzimšana. Zēns sauca: es dāvināšu Tev savu sirdi! Dāvināsim savu sirdi Dievam! Adventa laiks mūs mudina mainīties un apstāties. Redzam, ka ikdienā cilvēkiem pait steigā. Automašīnām, piemēram, ir gan ātruma, gan bremžu pedālis. Adventa laiks aicina uzspiest uz bremzēm, nesteigties. Aicina ieskatīties sev: varbūt nevajag darīt to, ko dari, kas nenes augļus? Aicina jautāt sev: ko es dāvināšu Jēzum, vai mana sirds ir tīra? Iemācisies to, ko neprotam, piemēram, klusumu, ieraudzīt otru cilvēku. Bērniem jāiemācās milēt vecākus, bet vecākiem - bērus. Jāiemācās piedot un lūgt piedošanu. Neizniekosim šo laiku, jo, ja to neizmantosim, lai kļūtu labāki un svētāki, Ziemassvētki paies garām ļoti vienaldzīgi. Ja tiem gatavosimies, svētki būs prieka pilni," teica priesteris.

Pēc koncerta un pusdienām Baltinavas Kristīgajā speciālajā internātpamatiskolā notika skolēnu un skolotāju darbs grupās. Tajā ikviens varēja radoši izpausties, darinot atslēgu piekariņus, konfekšu pušķus, Ziemassvētku rotājumus, galda dēļus un citas vajadzīgas lietas. Nodarbības vadīja Baltinavas Kristīgās speciālās internātpamatiskolas pedagogi, ikviens no tām piedalījās aptuveni 6-7 skolēni. Pasākuma noslēgumā dalībnieki prezentēja darba grupās pagatavoto, pastāstīja vai nodziedāja dziesmu, kas raksturoja šīs dienas kopīgās aktivitātes. "Pasākuma lielākais ieguvums ir kopābūšanas sajūta, pierede un tajā ieguldītais darbs, jo skolēni gatavoja priekšnesumus, radošus darbus, prata tos pasniegt citiem. Ciemiņi uz savām skolām aizveda gan pašu rokām gatavotu darbu un tā ideju, gan sajūtas, ko ieguva Baltinavā. Nākamajā gadā lūgsim idejas ari no citām skolām," stāsta Baltinavas Kristīgās speciālās internātpamatiskolas direktore vietniece audzināšanas darbā Violenta Kubuliņa.

Vēl augļigu Adventa laiku.
Priesteris Rinalds Broks, uzrunājot klātesošos, aicināja izmantot Adventa laiku, lai savā dzīvē iedzīvinātu labo un skaisto.

Foto - E.Gabronovs

Uzstājas Sveķu speciālās internātskolas audzēknī. Viņi izpildīja sirsnigas un daudziem zināmas dziesmas: "Tik balti" un "Spārni un vējš".

Šuj cepurītes. Skolēni kopā ar skolotāju Lieni Čugurovu radoši un aizrautīgi darināja cepures, jo tās, tāpat kā apgūtās šūšanas iemaņas, noderēs ikvienam.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Foto - no personīgā arhīva

Medības

Trīs mednieku kolektīvi ielenc sešus vilkus

Sestdien Krišjānu mednieku kolektīvs devās stirnu medībās. Pēc pusotras stundas seši mednieki, neizdarot nevienu šāvienu, secināja, ka veiksme no viņiem acīmredzot novērsusies. Viens veprēns pārskrēja pāri aizsalušajai īčai, bet 3-4 noslēpās. Kad mednieki jau plānoja doties mājup, viņi saņēma Rikavas un Gaigalavas mednieku kolektīvu aicinājumu braukt palīgā. Sākotnējā informācija liecināja, ka lielā platībā ielenkti seši vilki.

Mūsu mednieki devās Rēzeknes virzienā, lai netālu no bijušās Gaigalavas dzelzceļa stacijas piesegtu, tā teikt, caurumus 6 kilometrus garajā ķēdē. Jautāti, kāpēc pieņēma lēmumu steigties palīgā, krišjānieši neizpratnē grozīja galvas. "Kā var nebraukt? Nomedīt plēsēju nav tas pats, kas stirnu vai ruksi. Tas ir ļoti sarežģīti. Vilka galvā noteikti ir pelēkās šūniņas – ne velti to uzskata par vienu no gudrākajiem dzīvniekiem," teica mednieki. Arī vienīgā veiksmīgā šāviena autors Jānis Gabranovs medījumu uzskata par lielu veiksmi. "Vilku nomenēju pirmo reizi dzīvē, un tā ir veiksme. Mednieks esmu jau 40 gadus un, šķiet, šis ir mans pirmais un pēdējais vilks," viņš spriež. Pelēci krišjānietis ieraudzījis aptuveni 40 centimetru diametrā caur ievas zariem. Pēc pirmā un vienīgā šāviena vilks aizskrejus nezināmā virzienā. Mednieks jau nospriedis, ka aizšāvis garām jeb, mednieku valodā sakot, *nopūdelejīs*. Varbūtību iespējai trāpit mērķi viņš tobrīd vērtēja ap 20-30%. "Pagāju 30 metrus uz to pusi, kur izšāvu uz vilku. Lielis bija mans sarūgtinājums, kad neieraudzīju nevienu asins pili," atceras J.Gabranovs. Vēlāk kolēgi tiruma vidū ieraudzīja gulošu vilku. Spēcīgais pelēcis, pirms sajima, bija noskrējis krietnu ceļa gabalu, izdarot lēcienus pat pusotra metra augstumā. Veiksmīgais mednieks, jautāts, kāds turpmāk būs

Foto - A.Kiršanovs

Lidz piecdesmit pietrūka! Jānis Gabranovs (no kreisās) ir pārliecināts, ka ikviens mednieks vilku un lūsi uzskata par ekskluzīvu trofeju. "Diez vai 10% mednieku, kuru stāzs ir no 20 līdz 70 gadiem, pūrā ir šādi medījumi," viņš prāto. Veiksmnieks cerēja, ka pelēcis svērs 50 kilogramus. Diemžēl lidz piecdesmit pietrūka 7-8 kg.

viņa sapņu medījums, atklāja, ka trofeju kolekcijā ir neskaitāmas stirnas, aži, zosis un citi meža dzīvnieki. "Trīs reizes esmu aizšāvis garām briedim," viņš teica.

J.Gabranovs medības vērtē kā savdabīgu dzīvesveidu: "Kādi, piemēram, zemledus makšķerniekiem ir argumenti iet uz ledus bargā salā? Tas ir azarts!"

Viņš, tāpat kā sievas kundze Valentīna, ir pārliecināts, ka daudzi stāsti par medniekiem ir pārspīlēti: "Tas ir stereotips, ja apgalvo, ka mednieki nepārtraukti lieto alkoholiskos dzērienus, ari medību laikā. Tā nav taisnība! Jā, pēc medībām veiksmi var nosvinēt līdzīgi, kā to mūsu senči darījuši un joprojām dara pēc talkām."

Pieredze

Vides inspektorī viesojas Somijā

Šī gada novembra sākumā Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienību darbinieki viesojās Somijā.

Uz Somiju devās astoņi Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) centralās un teritoriālo struktūrvienību darbinieki, viņu vidū arī Rāznas nacionālā parka (tā teritorijā tagad ietilpst arī bijušais Balvu rajons) vecākais valsts vides inspektors JĀNIS KAVUNS.

J.Kavuns stāsta, ka brauciena laikā apmeklēti trīs nozīmīgākie Somijas nacionālie parki – Oulankas, Nūksio un Toronsuo.

Oulankas nacionālais parks, kas atrodas ziemeļu polārā loka tiešā tuvumā, sagaidīja ar sniegiem klātu ainavu. Parka teritorijā atrodas daudzas kraujas un nogāzes ar specifisku mikroklimatu, kas ir labvēlīgs vairāku augu dzīvotnēm. Oulankas nacionālā parka teritorijā atrodas vairākas straujas upes, kuras ļoti iecienījuši ūdenssporta mīlotāji. Parka teritorija ir daudz kanoe un kajaku nomas punktu, attīstīts tūrisma pakalpojumu serviss, bagātīgs ekskursiju piedāvājums.

Toronsuo nacionālais parks izveidots, lai aizsargātu lielāko purvu Dienvidsomijā. Aizsargājamā teritorija stiepjas gar vienu no lielākajām Somijas automaģistrālēm. Steidzīgākie izmanto iespēju vērot purvu pa automašīnas logu, savukārt tie, kuri

labprāt dodas dabā, var izstāgt vienu kilometru garo purva taku turpat šosejas tuvumā vai arī doties garākā pastaigā dzīlāk purvā. Ziemā Toronsuo nacionālajā parkā pulcējas aktīvā sporta cienītāji, jo šeit tiek iebrauktas trases distanču slēpošanai un ikviens arī ziemā var baudīt burvīgo purva pasauli.

Nūksio nacionālais parks atrodas netālu no Helsinkiem. Tā kā tas atrodas netālu no galvaspilsētas, tam raksturīgs liels apmeklētāju skaits. Teritorijā atrodas informācijas centrs, kas aktīvi darbojas vasarā – tūrisma sezona laikā šeit pastāvīgi darbojas cilvēki, piedāvājot dažādus ar vides izziņu saistītus nodarbes- ekskursijas, nodarbiņas u.t.t. Savukārt ziemā, iegriežoties informācijas centrā, var saņemt informāciju par nacionālo parku un tā bagātībām.

Katrā no apmeklētajām teritorijām varēja rast līdzību īpaši aizsargājamām teritorijām Latvijā. Ikvienā objektā varēja smelties jaunas idejas ikdienas problēmu risinājumiem, kā arī dalīties savā pieredzē īpaši aizsargājamās teritorijas apsaimniekošanā. Brauciena laikā liela uzmanība bija veltīta arī Somijas Dabas mantojuma dienesta darba organizācijai, darbinieku pienākumu sadalei, jo īpaši reindžeru ikdienas darba pienākumiem.

Patikams iespāids palicis par ziemeļu valsts sakoptības

Īsumā

Zināmi konkursa "Dabas daudzveidības mirkļi" 3.posma uzvarētāji

Noslēdzies Dabas aizsardzības pārvaldes rīkotā radošo darbu konkursa "Dabas daudzveidības mirkļi" trešais - pēdējais posms - un noteikti tā uzvarētāji.

Jauniešu grupā pirmo vietu ieguvis Sigwards Dzelzkalējs, bet pieaugušo grupā - Julita Kluša. Pieaugušo grupā 3.vietu par rudens tēmu ieguvusi Balvu novada iedzīvotāja Inga Kalīja ar darbu "Kastanis veiksmei". Viņa 3.vietu pieaugušo grupā iecīnīja arī konkursa otrajā posmā par vasaras tēmu ar darbu "Sienāža dziesma".

Dabas aizsardzības pārvaldes Rāznas Nacionālā parka administrācijas vecākā inspektore Regīna Indriķe atzīmē, ka trešā konkursa posmā no Baltinavas novada Silagailiem piedalījās arī Iveta Ivanova. R.Indriķe saka: "Ivetai bija interesants darbiņš par čemurziežu dižtaurenī, diemžēl bildes nebija labā kvalitātē. Tomēr apsveicama viņas prasme ieraudzīt dabā neikdienišķo, neparasto un brīnišķo un pastāstīt par to citiem."

Iesūtitos darbus pēc konkursa nolikumā minētajiem kritērijiem izvērtēja Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieku izveidotā komisija. Labākie radošie darbi būs aplūkojami Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapā, sadaļā "Aktualitātēs". Konkursu rīkoja 2010.- Starptautiskā bioloģiskās daudzveidības gada pasākumu gaitā.

Apmežo zemi

Ziemeļaustrumu virsmežniecības teritorijā šī gada 1.decembrī Valsts un Eiropas Savienības atbalsta "Latvijas lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam" pasākumu piedāvātajā aktivitātē "Lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizējā apmežošana" no apstiprinātajiem meža apsaimniekošanas plāniem tie iestenoti 453,5 hektāros, apmežojot un veicot dabiski ieaugušo mežaudzū kopšanu un papildināšanu lauksaimniecībā neizmantojamās zemēs.

Balvu un Baltinavas novadā apmežoti 153,7 hektāri, Viļakas novadā - 4,5 hektāri, bet Rugāju novadā - 29,4 hektāri zemju. Salīdzinoši Alūksnes novadā apmežoti 59,3 hektāri, bet Gulbenes novadā - 206,58 hektāri.

No 2009.gadā apmežotajām platībām otrā gada kopšana izdarīta virsmežniecības teritorijā 157,5 hektāru platībā. No tiem Rugāju novadā - 4,8 hektāri, Balvu un Baltinavas novadā - 8,4 hektāri, Alūksnes novadā - 36,7 hektāri, Gaujienas novadā - 9 hektāri, Gulbenes novadā - 98,6 hektāri.

No "Meža ekonomiskās vērtības uzlabošanas" 3.kārtā iesniegtajiem projektiem jaunaudzū kopšana kopējā apjomā veikta 354,51 hektāra platībā. Vislielākajā apjomā jaunaudzēs izkoptas Gulbenes novadā - 267,01 hektāra platībā, Balvu un Baltinavas novadā - 35,3 hektāri, Viļakas novadā - 1,8 hektāri, Alūksnes novadā - 50,4 hektāri.

"Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvo pasākumu ieviešana" meža atjaunošanā šajā gadā veikta Baltinavas novadā 4,7 hektāru platībā.

Jau sniegs. Somija Latvijas vides inspektorūs jau novembra sākumā sagaidīja ar sniegu, kas pie mums tā istī atnāca tikai novembra beigās.

līmeni, arī par apmeklētāju atbildības sajūtu un dabai draudzīgo attieksmi īpaši aizsargājamās teritorijās. Salīdzinot augu un dzīvnieku pasauli mūsu valstīs, nākas secināt, ka mūsu valsts var lepoties ar bioloģisko daudzveidību un gleznainiem skatiem. Atliek vien cerēt, ka arī mēs spēsim novērtēt Latvijas dabas bagātības un sargāsim šīs vērtības ar dzīļu atbildības un lepnuma sajūtu sirdī!

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Īsumā

Vecāki iepazīst bērnudārza skolotāju darbu

Kā katru gadu, arī šogad Balvu bērnudārzā "Pilādzītis" novembra beigas notika vecāku praktikumi par temu "Gatavojamies Ziemassvētkiem". Šoreiz iespēju iepazīt iestādi, tās darbiniekus un dažādās aktivitātēs apgūt prakstiskās iemaņas, izmantoja bērnudārza piektās grupas bērnu vecāki. Pateicoties viņu atbalstam, grupu telpas tika pie jauniem un skaistiem Ziemassvētku rotājumiem, Adventes vainagiem un jaunām gleznām sienu rotājumiem.

Foto - no personīgā arhīva

Kopā ar skolotājām. Ziemassvētku rotājumus palīdzēja darināt arī Artjoma Eriņa mamma Olga (no kreisās).

Medņevā salidojuši gulbji

Kad uzsniņdzis sniegs un gājputni devušies uz siltajām zemēm, brīnum-pilnu satikšanos piedzīvojuši Medņevas bērnudārza "Pasačiņa" bērni. Kādā ritā, atnākot uz bērnudārzu, pie ieejas durvīm viņus sagaidīja vairāki lielāki un mazāki gulbji. Kā pastāsti bērnudārza vadītāja, tie ieradušies Medņevā, lai kopā ar bērniem pavadītu skaisto Adventes laiku un sagaidītu Ziemassvētku atnāšanu.

Foto - A.Kirsanovs

Tilžas bērnudārza

Darina vainagus un gaida Ziemassvētkus

Ar pirmo iedegto sveci koši zaļajā Adventes vainagā un balto sniega segu Ziemassvētku gaidīšanas laiks ienācis arī Tilžas bērnudārza.

Šī nedēļa bērnudārza sagatavošanas un jaunākās grupas bērniem sākusies ar radošām un izdomas pilnām aktivitātēm. Kā stāsta sagatavošanas grupas skolotāja Aija Maļutina, līdz Ziemassvētkiem bērniem būs darba pilnas rokas, jo vēl jāpagūst iemācīties ludziņa, dziesmas un, protams, dzejoli. "Vēl mums padomā apgūt Jaungada rotājumu darināšanu, lai pirms Ziemassvētkiem grupās visi kopā varam izrotāt savas zaļās skaistules - eglei," saka skolotāja Aija. Taču tas vēl nav viss. Visas nedēļas garumā bērni uz bērnudārzu nes Adventes vainagus, kurus darinājuši mājās kopā ar vecākiem, brāļiem un māsām. Kāds izdomājis zaļo skuju vainagu izrotāt ar sarkanu kreļļu virteni, citam labāk patīcīs izmantot sausos ziedus vai kādu interesantas formas svečīti.

Bērni zina, ka līdz ar Ziemassvētku atrākšanu ciemos var gaidīt arī rūķi ar lielo dāvanu maisu. Bet vai dāvanas būs visiem? Sonora Logina zina stāstīt, - lai saņemtu kāroto, jāuzvedas tā, lai par to nav jākaunas. "Kad mēs pie galda lasām

grāmatas vai zimējam, pie loga pienāk rūķis un paskatās, ko mēs darām un kā uzvedamies. Viņam tas jāzina, lai zinātu, cik kuram dāvanu nest," saka Sonora. Arī pārējie grupas bērni piebalso, ka zina šo kārtību, tādēļ visi centušies uzvesties, cik labi vien iespējams.

Kas var būt labāks par dāvanām? Tās gaida visi. Piemēram, Sonora no Ziemassvētku rūķi cer sagaidīt burtnīcu komplektu, Liga gribētu, lai viņai atnes skaistu spēļu zīrdziņu, Ralfs kāro saņemt mašīnu un traktoru ar pulti, Kristine vēlas, lai rūķis atnes lasāmo grāmatu, Baiba - leļļu mājiņu, bet Lienite - veselu maisu ar dāvanām. Ziemassvētkus gaida arī paši mazākie bērnudārznieki. Viņi zina, ka šajos svētkos rūķis nāk ciemos un visiem atnes daudz konfekšu.

Šis Adventes laiks Tilžas bērnudārza bērniem būs īpašs arī ar to, ka jau tuvākajā laikā vienā no piecām lielajām eglēm, kas atrodas bērnudārza teritorijā, atkal iedegsies krāšņas spuldzišu uguntiņas. Bērnudārza vadītāja Vita Belindževa saka: "Pagājušodā bija liela krize visiem, tādēļ lielo egli ārā nerotājām, bet šogad izdomājām, ka tas noteikti jādara. Ziemassvētki ir vienīgie svētki, kurus bērni ļoti, ļoti gaida. Ja mēs visos svētkos viņiem stāstīsim,

Foto - A.Kirsanovs

Priecē acis. Tilžas bērnudārza sagatavošanas grupas bērni ir gandarīti par paveikto un labprāt katrs izrāda savu veidoto Adventes vainagu.

ka ir krīze, kas būs tas, par ko viņi priecīsies? Lai pieaugušie paši tiek galā ar krīzi, bērniem viņu vecumā šis vārds nav jāzina. Mēs visi kopā radīsim šo Ziemassvētku brīnumu un

parūpēsimies, lai egļe ar savu krāšņo rotu - 100 metrus garo spuldzišu virteni un pašu bērnu darinātajiem rotājumiem - visus priecē pēc iespējas ilgāk," saka V.Belindževa.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Minisaruna

No rūķa dāvanā cer saņemt grāmatu un Bārbiju

"Viņa ir jauka, zinātķara un atraktīva meitene, kurai ļoti patīk dziedāt un ik dienu izzināt ko jaunu," tā par sešgadīgo ELIZABETI BETIJU BRIEDINĀNU saka pedagoģi Medņevas bērnudārza. Ko par savu dzīvi bērnudārza un ārpus tā saka pati Betija, noskaidrojām minisarunā.

Skolotājas stāsta, ka tev ļoti patīk mūzika. Tā ir?

Dziedu bērnudārza un kopā ar savu jaunāko māsīcu Sabīni, kurai ir 5 gadi. Abas dzīvojam vienā mājā, tādēļ bieži satiekamies. Man patīk uzstāties un dziedāt, tāpēc gribētu kādreiz piedalities kādā konkursā, piemēram, "Cāli".

Tev ir kāda mīļākā dziesma?

Jā, tā ir Laura Reinika jaunākā dziesma "Es skrienu". Kad pie manis atnāk Sabīne, brāļa mūzikas centrā mēs atrodam šo dziesmu un rīkojam koncertus. Māsīca paņem garo slotas kātu un piesaka nākamo dziesmu, bet par mikrofoniem mēs izmantojam matu lakan vai dezodorantus. Sabīnei nepatīk dziedāt, kad mans brālis klausās, tāpēc viņam vienmēr iedodam ausu aizbāžņus, lai viņš var skatīties hokeju.

Zināt šīs dziesmas vārdus no galvas?

Zinām gan. Reiz braucu mašīnā un šo dziesmu izdzirdēju radio. Man tā iepatīkās. Klausījos, un tā arī iemācījos visus vārdus.

Jums ir muzikāla ģimene...

Māsa ļoti smuki spēle vijoli. Ari es tā gribētu iemācīties, bet vēl neesmu mēģinājusi. Tētis Māris ar brāli māk labi spēlēt garmošķu. Viņi bieži kopā uzstājas koncertos, bet es eju klausīties.

Tuvojas Ziemassvētku laiks, kad pie labiem bērniem nāk rūķis un nes dāvanas...

To es zinu, tāpēc šogad rūķim rakstu

Optimistiska un dzīvespriecīga. Sešgadīgā Elizabete Betija atklāj, ka savu turpmāko nākotni plāno saistīt ar mūziku. "Man šķiet, kad izaugšu liela, būsu dziedātāja un dziedāšu tautu dziesmas. Un vēl es gribētu iemācīties spēlēt vijoli tā, kā to prot mana lielā māsa," prāto Betija.

Foto - no personīgā arhīva

vestuli.

Ko tu no viņa gribētu sagaidīt?

Kaut ko līdzīgu kā pagājušajā gadā, kad viņš atnesa spēļu telefonu un lelles. Šogad tas varētu būt jauns telefons, jo veco sasita mana mazā māsīca. Vēl gribētu grāmatu, Bārbiju, kaklarotu un auskarus, lai var sapucēties uz Ziemassvētku balli.

Ziemassvētkus svinat arī mājās?

Jā, tad visi esam kopā. Mamma sagatavo garšīgus ēdienus, bet Jaungadā arī padziedam.

Vai ir kas tāds, ko tev patīk darīt bez dziedāšanas?

Man ļoti patīk reķināt un lasīt. Pie mēram, grāmatu par puisīti un zaķīti jau zinu no galvas. Tagad lasu garu pasaku par princesēm, bet līdz galam vēl neesmu

tikusi un nezinu, kas beigās būs. Vēl man patīk skatīties filmu "Viens pats mājās", tikai pati gan negribētu mājās palikt viena, jo man ļoti bail no zagļiem.

Kādi ir tavi pienākumi mājās?

Daudz pienākumu nav, bet šad un tad kādam palīdz. Vasarā kārtoju istabas un mamma gāju paligos malt kōlettes un klapēt karbonādes. Mums mājās ir divas gotiņas, vistas un liels zirgs. Vasarā, kad braucām pēc zāles, man zirgs bija jāpietur - bija ļoti bail, bet es tiku ar to galā.

Tev patīk iet bērnudārza?

Jā, tāpēc, ka te ir mani draugi. Vēl man patīk katru dienu kaut ko jaunu uzzināt un iemācīties. Nākamgad jau iešu skolā, 1.klasē, bet man liekas, ka dārziņā tomēr ir labāk. Skolā visu laiku būs jāmācās.

Laika zīmes

Decembris (Ziemassvētku, vilku mēnesis)

1. decembris mūsu senčiem vienmēr bijusi pirmā ziemas diena. Šī diena sasaucas ar Lūcijām (13.decembri). Iespējams, pēc vecā stila kalendāra. Tā nozīmīga ar to, ka šajā dienā aizslēgts Vasaras laiks un atvērtas durvis Ziemai.

Ticējumi. Ja 1. decembrī snieg, tad snigs līdz Ziemassvētkiem, bet, ja līst, Ziemassvētkos salst. Ja 1. decembris iekrit trešdienā, kā šogad, tad decembra trešajā trešdienā (22. decembris - astronomiskās ziemas sākums), laiks mainīsies uz pretējo.

4. decembris ir Bārbalas. Tā ir Aitu diena un vienīgā decembra diena pirms Ziemassvētkiem, kad gāja čigānos. Bārbalas vakarā jāmet kuleņi, ar rokām jāsīt sev pa ceļiem, gurniem, galvu un jādzied: *Strump, mani jēriņi, strump, kazlēniņi, Es pats strumpāju čigānu vakaru.* To darīja, lai nākamgad aitām būtu gara vilna, kazām salds piens un vilki neietu aitās.

Ticējumi. *Sniegaina Bārbalas diena sola bagātu jēriju birumu. Ja 4. decembra naktī zvaigznes mirgo, būs agrs pavasaris.*

6. decembris ir Niklāvs (Nikolajs). Tā ir zirgiem veltīta diena. Sens nostāsts vēsta, ka šajā dienā dzimis Ziemassvētku vecītis. Sākotnēji Ziemassvētku vecītis bijis mazu bērnu un mājas kustoņu aizbildnis.

Ticējumi. *Kas šo dienu nesvēti, tam nepadodas ne zirgi, ne vistas, ne aitas. Ja Zirgu dienā cūkas berzējas, tad zīma būs ar sniegu, puteņiem, daudziem atkušiem un lietu.*

13. decembris ir Lūcijas. Sākot ar Lūciju, diena kļūst par vienu vistas vai

vārnas nagu garāka. Lūcijās nedrīkst nevienam neko aizdot, jo šai dienā aizdotās lietas kļūst par cilvēku biedu. Arī vilkači uz sapulci ellē pulcējas trīsreiz gadā - Vasarsvētkos, Jāņos un Lūcijās.

Ticējumi. *Ja šajā dienā suns vārtās uz muguras un ēd sniegus, būs vējaina zīma un daudz putinās. Ja Lūcijās sniegputenis, būs slīkta zīma un slīkts sienas laiks. Ja Lūcijās daudz sniega, ap Jāniem būs daudz lietusgāžu.*

Ziemassvētki ir Ziemas saulgriežu svētki. Jau **no 21. līdz 27. decembrim** vai pat ilgāk. Ziemassvētki ir Saules svētki. Ziemassvētku dienās Saule nokāpj no debesu kalniem un samīlo savu karalienu Zemi, lai pēc tam sāktu savu ceļu augšup, preti Ziemeļzvaigznei. Šīs Saules ceļš ir patiesas Mīlestības vadīts, lai Ziemas saulgriežos pasargātu Zemi un dzīvo radību no dzīrēm, kurās Tukšuma valdnieks (saltās kosmosa dzīles) savus kausus iztukšo tukšus.

Ziemassvētkos iet čigānos, ar salmu un siena rotājumiem izgrezno telpas, rotā eglīti, no mājas uz māju staigā Ziemassvētku vecītis un galda liek labāko, kas mājā atrodas.

Ticējumi. *Ja Ziemassvētku naktī debesis daudz zvaigžņu, būs bagāts nākamais gads. Kāds vejš iepūš Ziemas saulgriežu pirmajā dienā, tāds galvenokārt pūtis visu zīmu, bet jo īpaši ziemas pirmajā mēnesī.*

Vecgada vakara un Jaungada pirmās nakts un dienas ticējumi cieši savuļušies ar jauna kalendārā gada sākumu un iezīmē ziemas vidus aprises.

Ticējumi. *Ja Vecgada vakarā snieg, bites labi spietos un būs laba ābolu raža.*

Kāds laiks decembrī?

Pagājušajās Katrinās (25. novembris) sākās klimatiskā zīma, kad temperatūra stabili noslīdēja mīnusos, un tam sagatavojušies augu un dzīvnieku valsts mierigi iegūla agras ziemas apskāvienos. Stāvošos ūdeņus pārkļāja ledus, un blīvitotājai jau pārbauda pirmo zemledus kērienu. Zīma atrākusi uz palikšanu un šķiet, ka decembris attaisnos pirmā baltās ziemas mēneša nosaukumu.

Katrīnu nedēļā pilnmēnesi atrākusi zīma, decembra pirmajā pusē jaunā mēnesi atnesis arī daudz nokrišņu sniega veidā, ko pavadīs neliels sals. Mēneša vidū sals atkal var nokrist līdz -20. Toties decembra otrajā pusē, ap Ziemassvētku laiku, zīma varetu arī atmaigt un kļūt lēnāka, kad sniegs mīsies ar lietu, lai pēc Jaungada atnestu arī stiprāka sala dāvanu. Ziemassvētki, iespējams, būs balti, ar sniedziņu un nelielu aukstumīnu. Nokrišņu decembrī būs daudz.

Ziemas saulgriežos (21. decembris) un nākamajās trīs dienās vēji nosprauž savus turpmākos ziemas un jaunā gada ceļus. Pēc baltā decembra janvāri stiprākam salam sekos atkusnis, kad lietus mīsies ar sniegu. Ap Svecaini (2. februāris) zīma atkal var parādīt "zobus". Ziemas otrajā pusē nokrišņi mazināsies, bet februāra beigās dienvidu vēji var iepūst arī pavasara vēsmas, kas ieizmēs agru, bet garu pavasari.

Baltu zīmu vēlot, **V. Buks**

Darbi decembrī

Ziemas sākums 22.decembrī plkst. 1.38

Augļu dārzā:

- Balsina neaptitos augļu koku stumbrus.
- Apstrādā koku un krūmu brūces.
- Koku un krūmu saknēm uzraudzīt sniegus.
- Pie koku stumbriem piemīda sniegus, lai peles nevaretu veidot alas.
- Griež potzarus un koksainos spraudējus no tiem augļu kokiem un ogulājiem, ko nākamajā pavasārī vēlas pavairot.

Košumdārzā:

- Iestājoties salam, ieziemo vīnogulājus, mežvīteņus un rozes.
- No skujkokiem nopurina biezo sniega kārtu.
- Salīgākos un retākos silto zemju košumkrūmus piesedz ar egļu zariem.
- Izvieto putnu barotavas kaķiem nepieejamās vietās.

Telpās:

- Steidzina jaunās biešu lapiņas.
- Regulāri laista un mēslos ziedošos telpaugus.
- Sāk uzziedināt sīpolpuķes - hiacintes, narcises, krokusus, maijpukites.
- Gaišākajā vietā novieto kaktusus, paparžaugus, Ziemassvētku zvaigznī.
- Lai iegūtu vērtīgos zaļumus, podiņos steidzina sīpolus, selerijas, pētersiļu lapiņas, diedzē kressalātus.
- Pārbauda, vai nebojājas kāds ķirbis.
- Vēdinot istabas, jāuzmanās, lai neapsaldētu telpaugus.
- Pārskata sēklu krājumus.
- Augus, kuri nepanes centrālapkures radito sauso gaisu, noliek vēsākās vietās.
- Ciklamenām ūdeni lej tikai šķivītī, acālijām laistāmo ūdeni paskābina.
- Ar mitru lupatiņu noslauka putekļus no augu lapām.
- Izpušķo eglīti.

Pagrābā:

- Vēdina pagrabu.
- Uzmanā, lai pagrabā neieviešas grauzēji.
- Uzmanā, kā glabājas sakņu un ābolu raža, izvāc bojātos dārzeņus un augļus.

Siltumnīcā:

- No siltumnīcām uzmanīgi nogrūž biezo sniega segu.
- Sakārt darbarīkus un dēstu kastes.
- Mēneša otrajā pusē var sākt potēt rozes.

Mežā:

- Labākais laiks cirsmu iestigošanai.
- Gatavo malku vecā mēnesī, tad labāk izkaltīs.
- Būvkokus cērtam *miera mēnešos* (decembri, janvāri), pilnmēness fāzē, tad tie labāk ūzū un neplaisīs. Baļķus cērt decembri - jaunā mēnesī- un gāž pret ziemelējiem, tie būs stipri un neplaisīs. Kokus dēļiem cērt dilstošā mēnesī, tad tie iznāk taisni.
- Apseko jaunaudzes, vai tās nebojā meža dzīvnieki.
- Palīdz meža iemītniekiem.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāzu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **5.** (13.52-24.00), **6.** (00.00-01.21), **13.** (09.20-18.12), **21.** (04.32-15.53), **28.** (00.49-08.09) **decembris.**

Piemērotas dienas pirts un ķermēņa kopšanas procedūrām, masāžai - **2., 3., 12., 22., 30., 31. decembris.**

Īstais laiks ġenerāltiršanai - **3., 4., 30., 31. decembris.**

Īstā diena matu kopšanai, griešanai - lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frizūra saglabātu formu - **7., 8., 24., 26. decembris.**

Diena, kas piemērota skaistumkopšanai - **1., 2., 7., 8., 29. decembris.**

Mēness tukšais laiks - šajā periodā labāk nesākt neko jaunu, neparakstīt svarīgus līgumus, nesākt ārstēšanās kursu, jo rezultāts var nesniegt cerēto. Piemērots laiks, lai pabeigtu iesākto, sakārtotu domas un atpūstos.

Decembris - 2. (10.08-16.43), **4.** (14.13-19.59), **6.** (23.46-24.00), **7.** (00.00-01.16), **9.** (03.07-09.30), **11.** (13.09-20.40), **14.** (02.35-09.14), **16.** (13.41-20.49), **18.** (23.36-24.00), **19.** (00.00-05.37), **21.** (10.13-11.22), **23.** (09.25-14.50), **25.** (11.28-17.14), **27.** (14.20-19.38), **29.** (17.05-22.49), **31.** (21.57-24.00).

Der zināt

Dzērvenīte dārziņā pie mājas

Kurš gan nepazīst skābi rūgtās purva ogas dzērvenes?! Gripu un citas kaites tās atvaira tikpat īpri kā ķiploki, bet lietojamās arī pirms iziešanas laudis.

Taču lielogu dzērvenes var audzēt arī piemājas dārzā un pilnībā nodrošināt savas ģimenes vajadzības pēc svaigiem, dabiskiem vitamīniem.

Amerikas lielogu dzērvene

Lielogu dzērvene (*Oxycoccus macrocarpus*) ir mūžzaļš, līdz 20 cm augsts krūms. Vertikālie dzinumi, uz kuriem veidojas ogu raža, ir 8-20 cm gari. Horizontālie, ložņājošie dzinumi ir līdz 4 mm resni un gada laikā var izaugt līdz 2 m gari. Lapas ir ādaines, ar gludu malu, nedaudz ieritinājušas, 6-18 mm garas, ar gaišāku apakšpusi. Ziedkopā ir 1-8 nokarenī, balti vai gaiši rozā neuzkrītoši ziedi. Tie plaukst jūnijā un jūlijā, atveroties pakāpeniski, tāpēc ziedēšana var ilgt pat 20-25 dienas. Ľoti lielas (1-2,5 cm diametras) ogas ienākas 70-90 dienas pēc ziedēšanas. Atšķirībā no citiem mūžzaļajiem ogulājiem, Amerikas dzērvenes nav pilnībā salcītīgas, taču augi līdz pat divām nedēļām var izturēt zem ūdens.

Mākslīgais purviņš ģimenei

Ģimenes vajadzībām pieteik ar 5-10m² purvainu dobi. Tā jāveido saulainā, bet mitrā vietā. Vispirms

Kalendārs Dārza darbu kalendārs decembrī

P	6	St	13 Augošs mēness 15.59	Z	20	D	27	J
O	7	M	14	A	21 Pilnmēness 10.13	Vz	28 Dilstošs mēness 6.18	Sv
T	1	Sk	15	22	29	20	31	Sk
C	2	Ū	16	23				
P	3	V	17	24				
S	4		18	25				
Sv	5 Jauns mēness 19.36	St	19	D	26	J		

-Lapu dienas -Augļu dienas -Sakņu dienas - Ziedu dienas

Izmantotie materiāli: 36.6, Dārza Pasaule, interneta portāls

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Jaunākie žurnālu numuri

Dārza Pasaule

- ⇒ Raimonda Paula parks Baltezera krastā.
- ⇒ Kalnu lilijas alstremērijas.
- ⇒ Ciemos pie Zigrīdas Rusiņas Bērziņos.
- ⇒ Augi akvārijā. Augi no mēgenēm - dārziem. Augi tumšām telpām.
- ⇒ Rožu dekoratīvie augļi.
- ⇒ Kad dārza gribas pārmaiņas.
- ⇒ Reginas Devītes sirdslieta - Adventes vainagi.

- ⇒ Dekori no dzīviem un kaltētiem augiem.
- ⇒ Garšīgas dāvanas Ziemassvētkos.
- ⇒ Sanpaulījas, ciklamenes, Ziemassvētku kaktusi, korallkrūmi.
- ⇒ Savas paradizes meklējumi jeb daži padomi dārza ierīkošanā.
- ⇒ Puķu kaste pie sienas.
- ⇒ Cik auglīga ir augsne jūsu dārzā. Kā ļemt augsnes paraugu.

Ilustrētā Zinātne

- ⇒ Pavismā citāda nākotnes klase.
- ⇒ Smadzeņu noslēpumi: kā darbojas atmiņa? *Zinātnieki jau daudzus gadus cēsas izdibināt, kas mums ļauj paturēt prāta svarīgo un aizmirst nenozīmīgo. Nesenī pētījumi apliecinā: cilvēkam ir vairāki atšķirīgi atmiņas paveidi, kas pilnvertīgi funkcionē tikai kopdarbībā.*
- ⇒ Astronauti apmeklēs asteroīdus.

ASV prezidents Baraks Obama izvirzījis jaunu uzdevumu lielvalsts kosmonautikai. Atmesti plāni izmantot Mēnesi kā platformu lidojumiem uz Marsu, toties dzīmusi iecere nosūtīt cilvēku uz Zemei tuvu asteroīdu.

⇒ Ķeologi skaidro Bībeles stāstu. *Pētījumi rāda, ka stāstam par ebreju izceļošanu no Ēģiptes ir vēsturisks pamatojums - milzīgs vulkāna izvirdums. Tomēr joti iespējams, ka bēgšana noritējusi daudz atšķirīgāk, nekā vēstīts Bībeles Vecajā Derībā.*

⇒ Lietusmežu pārpilnības noslēpums. *Lielākā daļa no pasaulē dzīvojošajiem sugu miljoniem mit tropiskajos lietusmežos. Tagad biologi detalizēti pēta kokus 40 zemeslodes mežos, lai rastu skaidrojumu neparastajai sugu daudzveidībai.*

⇒ Ceļojums uz Robinsona Krūzo salu. *Salu, kurā savulaik nonāca Robinsona Krūzo prototips Aleksandrs Selķerks, šodien sauc Daniela Defo radītu literārā varoņa vārdā.*

⇒ Raķešauto gatavojas ātruma rekordiem. *Pirms 13 gadiem automobilis pirmoreiz pārsniedza skaņas ātrumu. Tagad trīs komandas – britu, amerikāņu un austrāliešu – sacensības, lai rekordu uzlabotu.*

Mūsmājas

- ⇒ Decembris ir Ziemassvētku noskaņas. Gaismiņas, lampiņas, sniegs un egles. Īpaši interesanta ziemā ir Kalnciema iela. Kopā ar brāļiem Dambergiem ekskursija, tverot pieturvietas Pārdaugavas maģistrālē. Kam jāpievērš uzmanība, staigājot pa Kalnciema ielu?
- ⇒ Viesos pie Nacionālā teātra aktiera Aināra Ančevska, kurš stāsta par savu ģimenes laimi, Ziemassvētku sajūtu.

⇒ Tikšanās ar seriāla "UgunsGrēks" enerģisko Kitiju - Annu Šteinu, kura prezentēs pončiku recepti.

⇒ Gujamistabā par savām trīs un vairāk mūzām un sapņiem stāsta mākslinieks Jānis Anmanis.

⇒ Citādas egles - idejas telpu dekorēšanai, ja negribas mežā cirstu eglīti.

⇒ Padomī, kā interesanti eksponēt svētku kartīnas, kopā ar bērniem rotāt logus un Klāsa Vāveres ieteikumi, kādu mūziku izvēlēties dažādām gaumēm ziemigai noskaņai.

⇒ Mazliet mistikas. *Kas jāievēro, lai mājās naudas un miera būtu gana. Lai nauduļa skan! Gribi tici, negribi - netici.*

⇒ Virtuvē - rosība ne pa jokam. Cep un degustē piparkūkas, gatavo mafinus.

⇒ Ziemassvētku noskaņa franču stilā un Vācijas Ziemassvētku tirdziņi.

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

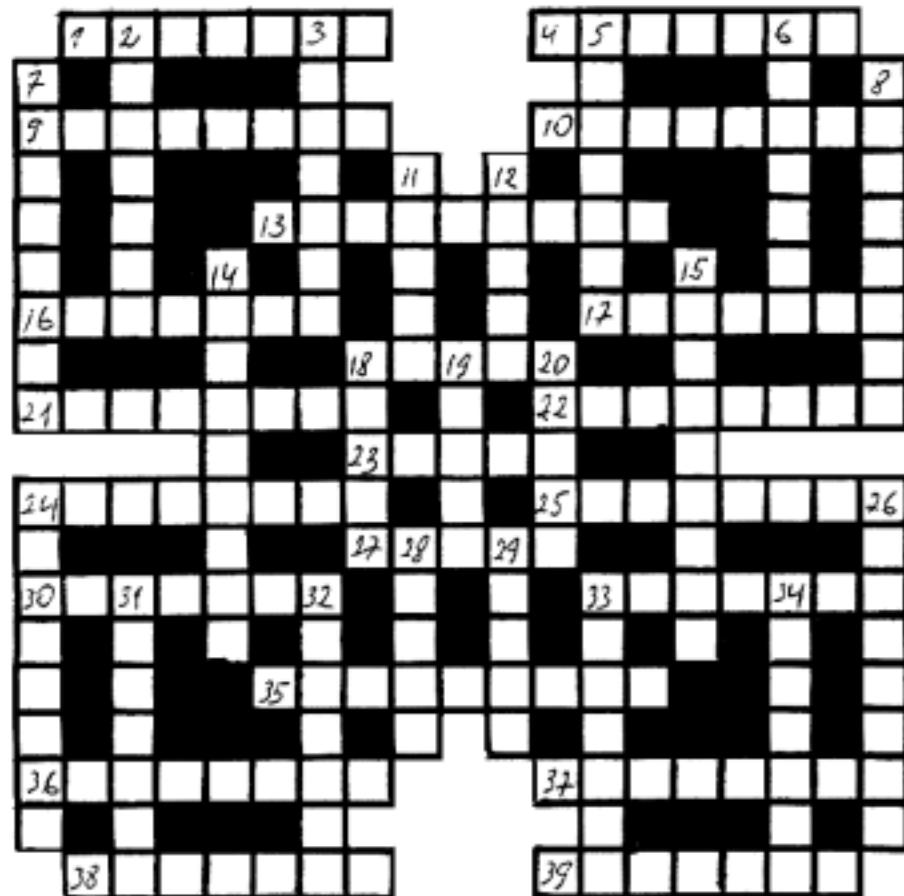
Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 25.decembrim.

Novembra mīklu atrisināja:

V.Voiciša, D.Svarinskis, A.Bērziņa, M.Pretice, Z.Pulča, C.Zelča, L.Kivkucāne, L.Dukaļska, L.Baranovskis, S.Vēvere, U.Pozņaks, Z.Bērziņa, Ž.Mergina, D.Kivkucāns, M.Paidere (Balvi), B.Kīse, A.Mičule, O.Zelča, I.Donskaja (Tilža), A.Vicupa (Vecvilža), I.Kudure, Z.Tišanova (Viļaka), K.Bricis (Kuprava).

Par novembra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvas saņem ALVĪNA MIČULE (Tilža), MARUTA PAIDERE un ZITA PULČA (Balvi). Pēc balvas griezties redakcijā.

Sastādījis A. Levgovds

Krustvārdu mīkla decembrī

Horizontāli: 1. Ēstgrība. 4. Tievi, gari makaroni. 9. Franču komponists un diriģents (1803.-1868). 10. Par meža zvēru pārtapis cilvēks latviešu mitoloģijā. 13. Vieglas uzvedības sievietes feodālajā pasaule. 16. Eiropas valsts pamatiedzīvotājs. 17. Glīti, izskatīgi. 18. Ilgas, tvīksamie. 21. Skatuves vai kino mākslinieki. 22. Indīga. 23. Liels sienas spogulis. 24. Senlaiku nocītinājums – šķērslis no nosmai-linātiem baļķiem. 25. Nelielas izbūves virs kupolveida jum-tiem. 27. Ciparnīca. 30. Latviešu dziedātāja – soprāns. 33. Latviešu gleznotājs, dz.1911.g. 35. Māksliga valoda. 36. Nievāt, pelt. 37. Šampinjons. 38. Bruņu cepures. 39. Rudens puķes.

Vertikāli: 2. Deva, doza. 3. Vārdnīca, kurā apkopoti visi kādas valodas vārdi. 5. Akts (telotājmākslā). 6. Itāliešu gleznotājs (1477.-1576.). 7. Apsēstība. 8. Mācība par skaisto. 11. Vēreiz, no jauna. 12. Latviešu rakstniece (1930.-2002.). 14. Dāņu pasaku meistars (1805.-1885.). 15. Tauriņiem līdzīgi kukaiņi, kuri dēj olas ūdeni; kāpurus lielo zivju ēsmai. 18. Žurnāls dzīvnieku milotājiem. 19. Neapgērbta. 20. Sengrieķu sieviešu tērps. 24. Slavens itāļu vijolnieks (1782.-1840). 26. Sadauzījies. 28. Igaunijas sporta biedrība. 29. Nelielas, atdalītas telpas skatītāju zālē. 31. Saldi alkoholiskie dzērieni. 32. Jūsmīguma izpausmes augstākā pakāpe. 33. Saldie kartupeļi. 34. Aukstais ierocis sišanai.

Novembra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 7. Padekatrs. 8. Slakteris. 10. Astarte. 11. Palama. 12. Malaga. 13. Sasalis. 18. Anahorēts. 19. Skeletons. 20. Klade. 21. Adata. 26. Vertikāle. 27. Vernisāža. 30. Pumpurs. 32. Filips. 33. Svemps. 34. Satraps. 35. Slapeklis. 36. Klisteris.

Vertikāli: 1. Tarbagans. 2. Skulme. 3. Arestants. 4. Plotnieks. 5. Staras. 6. Lindgrēna. 9. Vabas. 14. Eholote. 15. Brīdaka. 16. Aladins. 17. Statuss. 22. Vestibils. 23. Blaumanis. 24. Metropole. 25. Džemperis. 28. Apara. 29. Upenes. 31. Kvarta.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Decembra tēma "Dzīvei ir tāda krāsa, kāda tā ir tavai iztēlei". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).

Rasa zirnekļa tīklā. Iesūtīja Zane Jermacāne.

Ar labu nakti! Iesūtīja Marika Beča no Žīguriem.

Rugāju novada domē

22.novembra sēdes lēmumi

Piešķir pabalstus

Piešķīra trūcīgas ģimenes statusu 27 ģimenēm, trūcīgās personas statusu - 9 personām, maznodrošinātas ģimenes statusu - 6 ģimenēm, GMI pabalstu - 5 ģimenēm un 7 personām, bērna piedzīmšanas pabalstu vienai personai (Ls 100), pabalstu ārstešanās izdevumu segšanai - 8 personām par kopējo summu Ls 275, apbedīšanas pabalstu - 4 personām par kopējo summu Ls 200; pabalstu malkas iegādei - 1 personai (Ls 25) (vienai personai malkas pabalstu atteica, jo tas nepienākas pēc Rugāju novada Sociālā dienesta saistosājiem noteikumiem), pabalstu represētajām personām - 10 personām par kopējo summu Ls 200, piešķīra vienai personai sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, vienu personu ievietoja Balvu novada pašvaldības iestādē - pansionāts "Balvi".

Atdala zemes vienību

Pašvaldība nolēma no nekustamā īpašuma "Bumbieru mājas", kas pieder Konstantinam Bernam, atdalit vienu zemes vienību 7,24 ha platībā. Atdalīto zemes gabalu atļāva pievienot nekustamajam īpašumam "Vilkusils".

Piešķir kadastra numurus

Atļāva sadalit Jāņa Auziņa iznomāto zemes vienību (9,6 ha), atstājot tai esošo kadastra numuru, bet atdalītajai zemes vienībai, kas iznomāta Ilgonim Zizlānam, lūgs Valsts zemes dienestu piešķirt jaunu kadastra numuru. No jauna izveidotajai zemes vienībai galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Atļāva sadalit zemes vienību (11,7 ha), kur Jāņa Auziņa iznomātajai zemes vienībai atstāja esošo kadastra numuru, bet atdalītajai zemes vienībai, kas iznomāta Annai Pasikovai, lūgs piešķirt jaunu kadastra numuru.

Piešķir nosaukumus

Piešķīra Genovefas Maslovskas nekustamajam īpašumam nosaukumu "Apsītes 1".

Apstiprina aprūtinājumus

Nolēma apstiprināt Ilgonim Trulam aprūtinājumus trim zemes vienībām, kur ir ierīkotas ūdensnotekas aizsargojas teritorijas, elektrolīnijas un pašvaldības autoceļu aizsargojas teritorijas.

Zemi iekļauj valsts rezerves fondā

Nolēma ieskaitīt zemes vienību 2,03 ha kopplatībā valsts rezerves zemes fondā.

Nosaka ceļa servitūtu

Noteica Rugāju novadam piekrītošajai zemes vienībai Lazdukalna pagastā lietošanas aprobežojumu - ceļa servitūtu 4,5 m platumā, lai nodrošinātu piekļuvi uz Annas Bikavīnas piederīšo mājvietu "Norini".

Deleģē direktora funkcijas

Nolēma deleģēt Rugāju novada profesionālās ievirzes iestādes "Rugāju sporta centrs" administratori Martu Gailumu pildīt iestādes direktora amata pienākumus, kas saistīs ar administratīvo aktu sagatavošanu un izdošanu, uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkciju izpildi, kā arī līgumu slēgšanu attiecībā uz treneri Lauri Krēmeru.

A.Socka

Saliec mozaīku

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas apstiprinājums par loterijas saņemšanu Nr. 4771.

Ar loterijas noteikumiem var iepazīties redakcijā, reklāmas kabinetā.

Katrā decembra "Vaduguns" numurā atradīsiet fragmentu no kādas fotogrāfijas. Lai iegūtu šo fotogrāfiju, jums pareizi jāsavieno visos decembra numuros publicētie fragmentu gabaliņi. Kopā veidosies bilde.

Ja šo bildi, salīmētu uz lapas, atsūtīsiet uz redakciju, jums būs iespēja laimēt loteriju.

LAIMĪGIE UZVARĒTĀJI BŪS DIVI.

KATRS NO VIŅIEM IEGŪS
VEIKALA "MAXIMA" PIEŠĶIRTU
DAVANU ČEKU 10 LATU VĒRTĪBĀ.

Veidosim Ziemassvētku numuru kopā!

Tuvojoties Adventei, "Vaduguns" tradicionāli domā par Ziemassvētku laiku – ar steigas, klusuma, pārsteiguma un paldies vārdu kokteili. Lai Jums un citiem svētku noskaņu radītu ar padarīta darba sajūtu, ir istais laiks padomāt par cilvēkiem, kas Jums šogad darījuši labu, palidzējuši, atbalstījuši, stiprinājuši vai vienkārši īstājā brīdi bijuši līdzās.

Es saku paldies!

Teksts publicēšanai: par ko un kam sakāt paldies

Iesūtitāja vārds, uzvārds, adrese, tālrunis

Nosūtiet kuponu "Vaduguns" redakcijai līdz 15.decembrim. Jūsu paldies vārdus bez maksas publicēsim Ziemassvētku numurā.

Aptauja

Mums ir svarīgs Jūsu viedoklis!

Domājot par "Vaduguns" saturu 2011.gadā, mums ir ļoti svarīgs Jūsu viedoklis, par ko vēlētos lasīt nākamgad. Kādas tematiskās lappuses jāatstāj, kādas jānomaina? Līdzīgi kā vēlēšanās, balsojet un ierakstiet to, kas Jums šķiet pieņemams un sirdij tīkams, kas apnicis un nešķiet pieņemams (kvadrātiņā ievelciet plusu vai minusu).

- Durvis
- Lietišķā
- Profesija
- Ciemos
- Dzīve

- Kultūra
- Skolu dzīve
- Kaimiņos
- Novadnieks
- Mans stils

- Sports
- Krusta zīmē
- Laukos
- Veseliba
- Politika
- Daba

- Trīspadsmītā
- Reportāža
- Brīvbrīdis
- Atpūta
- Recepte
- Guntīgas lapa

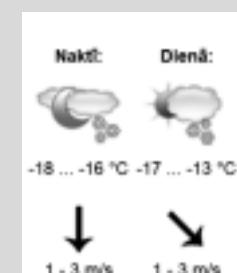
Kādām tēmām vajadzētu pievērst vairāk uzmanības?

Kādas jaunas tematiskās lappuses gribētu redzēt laikrakstā "Vaduguns" (piemēram, "Auto lietas", "Mazdārziņš", intervijas ar populāriem cilvēkiem u.t.t.)?

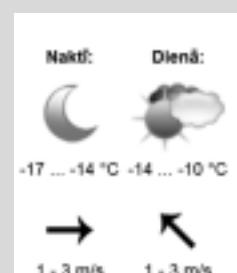
Jums ir vienreizēja iespēja gadumijā uzdot jautājumu žurnālistam (-iem) (norādiet, kam uzdodat Jums interesējošo jautājumu).

Trīs interesantāko anketu iesūtitāji saņems pārsteiguma balvas. Nosūtiet kuponu "Vaduguns" redakcijai līdz 10.decembrim.

1.decembris

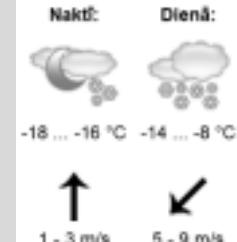
2.decembris

3.decembris

4.decembris

Jaunākie žurnālu numuri

Mans Mazais

- ⇒ Dzemdības ūdenī. Fotoreportāža no ūdensdzemībām.
 - ⇒ Ko par bērnu audzināšanu, kristīšanu un ģimenes dzīvi stāsta mācītājs Krists Kalniņš?
 - ⇒ Cik dāvanu drīkst gribēt tavs mazais? Un vai niķoties ir labi vai slikti?
 - ⇒ Sapūstas ausis, punkaini deguni un klepus - iekdienā bērnudārzā, tāpēc skaidrojam, kas ir mīti un kas patiesība par saaukstēšanos.
- ⇒ Ieteikumi, kā sapučties uz Ziemassvētku balli 5 minūtēs! Bet ko darīt, ja piezogas svētku skumjas?

Ievas Māja

- ⇒ Ziemassvētku burtnīca ar padomiem, kā sagaidīt Adventi un laikus sagatavoties Ziemassvētkiem!
 - ⇒ Ciemos neparasti izprojektētā 602. sērijas dzīvoklī.
 - ⇒ Ada lielu un siltu šalli ar pīnēm!
 - ⇒ Kā uztamborēt lelli?
 - ⇒ Fližu rakstā krāsota koka grīda.
 - ⇒ Kā mājās pagatavot lūpu balzamu?
 - ⇒ Ķebleši visām vajadzībām.
 - ⇒ Kā nolikt telpaugus ziemas miegā?
- ⇒ Kā sadalit un pagatavot jera gaļu?
- ⇒ Kā pagatavot dažadas ķirbju zupas?
- ⇒ Rubriķi *Ātri + lēti + garšīgi* receptes pusdienām. Šoreiz vienam 7 ēdienei izmaksās tikai 4,55 latus!
- ⇒ Kā izcept neparastu burkānkūku?

Astes

- ⇒ Salaveciša Kaspara Pūces četras astes.
 - ⇒ Pretstresa veste suniem.
 - ⇒ Oriģinālas idejas Ziemassvētku dāvanām.
 - ⇒ Testējam suņu interaktīvās rotāļļietas.
 - ⇒ Kā pasargāt kaķi no eglites... un eglīti no kaķa.
 - ⇒ Kaķenei dzemdību sarežģījumi. Kā rīkoties saimniekam?
 - ⇒ Kā pasauli redz dzīvnieki.
 - ⇒ Kā kopt garspalvainās jūrascūciņas.
 - ⇒ Kā radās leģendārais runcis zābakos.
- ⇒ Francijas monsrs - vilks cilvekēdājs.

Santa

- ⇒ Ja kāds par viņu vēl nebija dzirdejis, tad kopš skandalozā vasaras incidenta kopā ar režisoru Viesturu Kairišu Vecrīga zina visi. Operdziedātāja Asmika Grigorjana.
- ⇒ Viņi lika šogad par sevi runāt. Spilgtākie mūzikā, sportā, politikā un modē.
- ⇒ Ar Vari Vētru varētu uzrakstīt vairākas intervijas vienlaikus. Uzdototi jautājumi nekad nezini, kur tas Vara ceļos aizvedis. Saruna Ziemassvētku noskaņās.
- ⇒ Ko iesākt, ja Ziemassvētkos bēdigi. Svinēt, protams! Tikai - citādi.
- ⇒ Intervija starp plenārsēdēm. Valdis Dombrovskis.
- ⇒ Šopēns un Žorža Sanda. Ģēnījs un mūza, mīlestība un sāpes.
- ⇒ Piedošana un viltus piedošana. Tās ir divas dažadas lietas.
- ⇒ Aktivākie, iedarbgākie, maigākie un patīkamākie... 2010. gada labāko kosmētikas līdzekļu izlase.
- ⇒ Ko sola zvaigznes nākošgad? Horoskops.
- ⇒ Šomēnes kopā ar žurnālu - pielikums "SANTAS Ziemassvētki"! Praktiskas idejas, kas ļaus padarīt Ziemassvētkus priecīgus, skaistus un garšīgus

Klubs

- ⇒ "Es nekad nenododu savejos." Intervija ar Aināru Šleseru.
- ⇒ Palaidnis. Legenda. Čempions. VEF treneris Rims Kurtinaitis.
- ⇒ Kā iemācīties dzīvot pareizi?
- ⇒ Džona Rokfella naudas ādere.
- ⇒ Kur Latvijā slēpa atombumbas?
- ⇒ Rudmate ar seksīgāko balsi- Vineta Elksne.

Privātā Dzīve

- ⇒ Zaļkalniņu Zanei lelle, cirks un hokeja nūja.
- ⇒ Signe Valtere izjaukusi draugu ģimeni.
- ⇒ Naumovas dzīve Francijā pēc dēla dzimšanas.
- ⇒ Kivičs un Fridenbergs ar jaunām pavadonēm.
- ⇒ "Spēlmaņu nakti" līksmo līdz rītam.
- ⇒ Kā Krievkalns atrada brīvu laiku un apprecēja Ēķi.
- ⇒ Populāri vīrieši - patēvi.

Nenokavē!

Abonēt Vaduguni 2011.gadam

ABONĒŠANAS CENAS 2011.gadam

	1 mēnesis	3 mēneši	6 mēneši	12 mēneši
Fiziskām personām 2010.gada (12)mēnešu abonentiem	2,95	8,80	17,10	32,50
Fiziskām personām	3,28	9,78	19,00	36,11
Juridiskām personām	4,00	12,00	23,60	46,00
Abonējot internetā vai pa bezmaksas tālruni 67008001, fiziskām personām	3,28	9,78	19,00	36,11
Abonējot internetā vai pa bezmaksas tālruni 67008001, juridiskām personām	4,00	12,00	23,60	46,00

"Vaduguns" abonēšanas indekss - 3004

Abonēšana līdz 23.decembrim:

- **redakcijā, Teātra ielā 8, Balvos, no 8.00 līdz 17.00**
- **Viljakas birojā (trešdienās no 10.00 līdz 14.00)**
- **noslēdzot "Vaduguns" abonenta regulāro maksājumu**

Līgumu redakcijā vai SEB bankas Balvu filiālē

Pērk

SIA "Senlejas" pērk jaunlopus, liellopus.
Samaksa tūlitēja.
Tālr. 65033720, 22027252,
26517026, 26604491, 65033730.

Iepērk kaušanai visu veidu mājlopus.
Tālr. 29320237, 64546681

SIA "AIBI" pērk zīrgus, liellopus, jaunlopus, altas, cūkas.
Labas cenas!
Tālr. 26142514, 20238990.

"Carbon Neutral Birole" RSEZ SIA Rēzeknē
IEPĒRK maļku, garumā - 2m-6m, jebkurā apjomā.
SKUJU KOKS LAPU KOKS
IEPĒRK ari skuju koka šķeldu, skuju koka skaidas.
Samaksa 1 dienas laikā.
Tālr. 22026476, 64605788.

PĒRK i pašumus ar mežu, cirmsmas,
var būt ar apgrūtinājumiem, iespējams avanss,
kā arī par sertifikātiem.
Tālr. 28338175.

Z/s "Strautini" pērk meža i pašumus, cirmsmas.
Samaksa tūlitēja. Tālr. 29113399.

SIA "Sendija" pērk lapu koku taru, zāgbalķus, papīrmalku, malku. Cirsmas. Samaksa tūlitēja.
Tālr. 29495199.

Pērk lauksaimniecības zemi, kā arī izstrādātus un daļēji izstrādātus mežus.
Tālr. 29399917.

Pārdod

Kompānija pārdod ietus mobilos telefonus, video un sadzīves tehniku,
kā arī atjaunotus zelta izstrādājumus.
Tālr. **20292829.**

Z/S "Kotīji" pārdod pārtikas rapšu eļļu, lopbarības miltus.
Iespējama piegāde. Tālr. 26422231,
27877545, 64546265.

Pārdod Mercedes 200, TA 03.2011., Lēti. Tālr. 29349967.

Pārdod sivēnus Rubeņos.
Tālr. 29223829.

Pārdod sivēnus. Tālr. 26455136.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Baznīcas 7. Tālr. 26134814.

Pārdod labiekārtotu 1-istabas dzīvokli Stopiņu novadā. Ērta satiksme ar Rīgu. Tālr. 26114012.

Pārdod grūsnus, slaucamu pirmspieni. Tālr. 29252396.

Pārdod lietotu kases aparātu Samsung ER -250F.
Tālr. 20292829.

Pārdod Ford Sierra, sedans, 1989.g., 2,0, benzīns, DOCH, TA 01.11.2011, Ls 350. Tālr. 26263189.

Pārdod sausu malku. Tālr. 26556678.

Pārdod dzīvokli Vilakā. Tālr. 64563256.

Apsveikumi

Vienu rassas pilīti mēs dzeram,
Vienu actīnu uz sauli kopā veram.
Vienu vēsmiņu no rīta abi saucam,
Vienā asnā tālāk dzīvot traucam.

(A.Čaks)

Kad Jūsu dzīves un mīlestības kamoliņi būs ietīti 25 sudraba pavedieni, milī sveicam savus vecākus **Svetlanu** un **Aivaru Bukovskus** sudrabkāzās!

Meita Santa ar draugu Danielu Anglijā

Mums gribētos no labiem vārdiem maizi cept
Un Tev svētku reizē pasniegt to.

Mums gribētos no balta sniega siltu segu aust

Un pasniegt Tev, kad joti salst.

Sveicam **Antoniju Jurkāni** 80 gadu jubilejā! Vissirsīgākie paldies par Tavām rūpēm, dāsnumu, darbīgumu. Paldies par mīlestību. Lai veselība, izturība ikdienas rūpēs un Dieva svētība turpmākajiem dzīves gadiem.

Brāļa Andreja ģimenētes

Jālūdz atvasara, lai tā spēkus aizdod,
Jālūdz puteņiem, lai gadiem pēdas jauc.
Jālūdz paša sirdī - tā vislabāk zinās,
Kā lai atpakaļ tos trakos gadus sauc.

Vismīlākie sveiceni **Arnoldam Andersonam** 60 gadu jubilejā!
Vēlam veselību, možu garu, kas uz priekšu rauj ar sparu!

Cejnieku ielas kaimiņi

Drusciņ naudas, drusciņ baudas,
Visas iesnas nost un šķaudas.
Spēku, veselību smelties,
Un uz priekšu dzīvē velties.

Mili sveicam **Jāzepu Apšenieku** dīzīves jubilejā!
Valdis, Dagnija, Anna, Jāzeps

Šī diena lai Tev skaitāka par citām,
Šī diena tikai reizi gadā aust.
Lai pietiek spēka katram dzīves ritam,
Lai katrs rīts kā skaisti ziedi plaukst.

Vissirsīgākie sveiceni **Vilim Zelčam** dzimšanas dienā!
Vēlu stipru veselību, enerģiju, dzīvesprieku un Dieva svētību turpmākajiem dzīves gadiem.

Svoča Genā

Aizzied ziedi un virpuļo sniegi - gadi tāpat.
Plīvo pavardā sulta guns, atmiņas arī tāpat.
Paldies tev, dzīve, par to, kas bija.

Par to, kas būs - tāpat.

Sirsniņi sveicam **Staņislavu Gustu** 60 gadu jubilejā! Vēlam stipru veselību un dzīvesprieku vēl ilgus, ilgus gadus.

Broņislava un Anna

18 rozes **Dzintra Cunskai!**

Mājinieki

Paziņojums

Vīlakas novada dome 25.11.2010. ar lēmumu Nr.7 (prot. Nr.22, 7.&) nodevusi atsavināšanai Vīlakas novada pašvaldības īpašuma objektu – zemes gabalu “**Ilzeskolns**” (kadastra apdzīmējums 3815 012 0128) ar platību 0,2874 ha, kas atrodas “Ilzeskolns”, c. Ilzini, Susāju pagasta Vīlakas novadā un apstiprinājusi izsoles noteikumus.

Īpašuma objekta nosacītā (sākotnējā) cena tiek noteikta Ls 380 (trīs simti astoņdesmit lati), maksāšanas līdzekļi – 100% lati, nodrošinājuma nauda – 10% no īpašuma objekta nosacītās cenas, t.i., Ls 38 (trīsdesmit astoņi lati), kas iemaksājama Vīlakas novada domes kontā : Vīlakas novada dome, reģ. Nr. 90009115618, Abrenes iela 26, Vīlaka, Vīlakas novads LV-4583, banka: AS GE MONEY BANK, bankas kods: BATRLV2X, konts: LV32BATR0051202757700.

Īpašuma objekta izsole notiek Vīlakas novada domē, Abrenes ielā 26, Vīlakā, 2011.gada 18.janvāri plkst.10.00.

Saskaņā ar Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likuma 14.panta otro daļu, persona, kurai ir pirmsirkuma tiesības, tiks uzaicināta mēneša laikā iesniegt pieteikumu par nekustamā īpašuma pirkšanu. Ja norādītajā termiņā tiks saņemts pieteikums, izsole netiks rikota un tiks noslēgts pirkuma līgums par nosacīto cenu.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Vīlakas novada dome, Abrenes ielā 26, Vīlakā, Vīlakas novadā, 1.stāvā, 106.kabinetā, tālr.64507216, kontaktpersona – Vija Klegere.

Dažādi

Treilera pakalpojumi.

Tālr. 29113399.

DRMC organizē kursus:
apsardzes darbs, grāmatvedība
(no 0). Tālr. 29107155.

OSTEOPOROZES DIAGNOSTIKA

Dr. I.Legzdiņas konsultācijas
8.decembrī plkst. 15.00
“Ieva-SIL” aptiekā, Bērzpils 7,
Balvos.

Pieteikšanās pa tālr. 29386664.

Veikalā “Flora” Balvos, Tautas 5,
no 1. līdz 31. decembrim
ZIEMASSVĒTKU ATLAIDES
10% visiem ziediem,
pūšķiem, vaīnagiem,
telpaugiem.
Iepērkoties virs **Ls 25** - atlade **20%.**
Tālr. 26336939.

4.decembrī Balvu tirgū KARPAS.
Pārvadā mājlopus (specpiekabe),
metāllūžus. Tālr. 29230080.

SIA “INTERIUS”
PVC logi, koka durvis. Metāla
ārdurvis, uzstādišana. Aļu apdare.
Bezmaksas uzmērišana!
Tālr. 26461460.

Vēlas nomāt lauksaimniecības zemi,
sākot no 5 ha, uz izdevīgiem
noteikumiem. Tālr. 28484043.

Liek siltās grīdas, kieģeļflīzes, veic
iekšdarbus. Tālr. 26122124.

Vairumā un atsevišķi riepas
R15, R16. Tālr. 29333187.

Gītāru remonts, restaurācija,
profesionāla gītārapmācība.
Tālr. 292282015.

Kravu pārvadājumi.

Tālr. 25610306.

Piedāvā darbu

SIA “AIBI” Ērglos aicina darbā
šoferi-ievircēju. Tālr. 29478728.

Atrasts

Dāvina 3 mēnešus vecus kucēnus
laiem saimniekiem.
Tālr. 26391505.

Atrasts

Teātra ielā atrastas VW atslēgas.
Interesēties redakcijā.

Pie veikala “Maxima” atrasta viena
atslēdziņa. Interesēties redakcijā.

Kungs, Dievs, kad Tu līdzās
Svētību mums žēligi dod.
Paliec, ak vienīgais, kas nemainies,
Vienīgi Tu, mans Kungs! Tu vājo
spēks.

Dievpaligu, izturību **Lucijai,**
bērniem, mazbērniem, pavadot
vīru, tēvu, vectēvu **JĀZEPU KEIŠU**
mūžības celā.

Baltinavas novada etnogrāfiskais
ansamblis un kapela

Tavs mūžs ir dzīmtā pusē sēti
graudi.
Tie cauri gadiem jaunus asinus dzīs,
Caur paveikto, kas nebeigs dzīvot
jaudis,
Plauks piemiņa un sirdis nezudis.
(K.Apškrūma)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Jāņa**
Keiša un Emīlijas Keišas
ģimenēm, TĒVU, VĪRATĒVU,
VECTĒVU mūžībā pavadot.
Baltinavas novada jauktais koris

Augšā pie Dieva pēc šīs dzīves
gaitām,
Dvēsele svētlaimi atradis sev.

Par labiem darbiem un sirds
domām gaišām

Kronēs debesīs tur tevi Dievs.
Lai debesu valstība **JĀZEPAM**

KEIŠAM. Stipru ticību un lūgšanu
spēku **sievai Lucijai, viņu dēlu un**

meitu ģimenēm.
Baltinavas Romas katoļu draudzes
baznīcas koris un vadītāja

Nu mūžs ir noslēdzies
Stāv ozols pagalmā un skatās
Kā aiziet tēvs caur vārtiem

Savās mūža takās...
Izsakām vispatisāko līdzjūtību

Aivaram Keišam ar ģimeni, TĒVU
kapu kalniņā pavadot.

Keiši, Mežali, Gabrāni

Es visu atstāju jums-
Savas skumjas, prieku, kas bijis,

Savu darbu un domas,
Kas kopā ar jums kā raibs dzipars
vijies.

Esam kopā ar **Emīliju un**
Genovefu, no **JĀZEPĀ KEIŠĀ** uz
mūžu atvadoties.

Maiņas kolēģi un Violenta

Viss satumst, viss izgaist un gājiens
ir galā,

Lai cik arī cilvēka dzīvības žēl,
Jo likteņa grāmatai vāki ir vajā,

Neviens nevar zināt, cik lappusu tai.

Patiesa līdzjūtība **sievai, meitām,**
dēliem ar ģimenēm, pavadot vīru,

tēvu, vectētu **JĀZEPU KEIŠU**
mūžībā.

Tūmiņu ģimene, Malvīne

Tev liksies, ka durvis kāds stāv,
Bet manis tur nebūs-

Es akmeni, puķē un papira lapā
būšu,

Sev paņemšu līdzi vien saujiņu balta
vēja,

Bet tieši šīs saujiņas tev pietrūks
sēptiņu mūžu.

(A.Rancāne)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Veltai Mitkei ar ģimeni un

tuviniekiem, tēti, vectētu **JĀZEPU KEIŠU**
mūžībā pavadot.

Vokālais ansamblis

Es aizgāju no jums, mīļe mani,
Un atstāju baltu svecīti iedegtu-

Tad zināsiet, augšā man labi klājas,
Tur es atradu sev mājas.

(M.Šnē)

Skumju un atvadu brīdī mūsu klusa
un patiesa līdzjūtība **Donatai**
Sakovīcai un dēlam Zdislavam,
MAZDELU un **DĒLU** mūžībā
pavadot.

Raiņa ielas 39.mājas
3.iejas kaimiņi

...Šī dzīvība izredzēts gājiens
starp diviem klēpjiem - Mātes un
Zemes.

Kad uz kapu kopīgas slīgtē pēdējē
atvadu ziedi, izsakām patiesas
līdzjūtību **Antonīnai Cīrcenei** un
pārējiem tuviniekiem, no māsas
GENOVEFAS KEIŠAS uz mūžu
atvadoties.

Klementīna, Emerīta